

THE LITHUANIAN WEEKLY
"KOVA"
Published every Friday by the
LITHUANIAN SOCIALIST FED-
ERATION OF AMERICA
[Incorporated April 23, 1908.]
"KOVA"
1815 E. Moyamensing Avenue
PHILADELPHIA, PA.

KOVA

LITHUANIAN WEEKLY
"KOVA"
Išleista kas Pėntydė. Leidėjas
LIETUVIŲ SOCIALISTŲ SA-
JUNGA AMERIKOJE
Inkorporuota Balandžio 23 d. 1908.
"KOVA"
1815 E. Moyamensing Avenue
PHILADELPHIA, PA.

Nr. 16.

Philadelphia, Pa., 21 d. (April), 1911 m.

Metas VII.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER 17, 1905, AT THE POST OFFICE AT PHILADELPHIA, PA.

TURINYS.

PROPAGANDA

J. B. S.	Darbininkiško išsiliuosavimo priešai.....	181
Z. A.	Nauji Demokratai.....	182
J. Endziulis	Kodėl nuo soc. daugiau reikalaujama.....	182
J. B. S.	Tarpt. soc. Kongresas.....	183

ŠIS BEI TAS IŠ AGITACIJOS

	Ar «V.L.» verta medžiagiško parėmimo.....	184
	Tarptautiškoji politika.....	185
	Laivynas reikalauja mergaičių.....	185

ĮVAIRUMYNAL

	Ką rašo lietuvių laikraščiai.....	158
	Atminimui 3 metų sukaktuvių.....	186

BELETRISTIKĄ ir POEZIJĄ.

Senas Vincas	Jis dingio.....	187
	LAIŠKAI Į REDAKCIJĄ.....	188
	SVARBIAUSIOS ŽINIOS.....	188
	KORESPONDENCIJOS.....	189
	SAJUNGOS REIKALAI.....	190

VIENAS DOLERIS DOVANŲ.

Kiekvienas, kuris tik per mane užsirašys sau, arba kitą naują skaitytoją laikraščiai prikals, prisilnčiant \$2.00 ant mano vardo, apturės vieną iš čion paminėtų laikraščių: t.y. "KOVA", "LIETUVA", "VIENYBĖ LIET." ar "LAISVĄJĄ MINTĮ" per istieus metus; tarp-pat gaus dovanai garsiąją knygą "BALTRAMIEJAUS NAKTĮ", verstą iš prancėzų kalbos, kurios kaina 75c. ir dar "GRAMATIKĄ" (MOKYTOJĄ) iš kurios išmoksi anglišką KALBĄ kaip labai reikalingą Amerikoje. Laikraščių prenumerata metams vistiek 2 dol. kaštuoja, jei užsirašyt iš rėdytės, bet kuris per mane užsirašys, tai gaus ir laikraštį ir labai naudingas kny-gas. Kaip tik prisėjęs 2 dol. už naują skaitytoją, tuojaus viską apturės. Metae skaitosi nuo die nos užsirašymo. Duodu dovanas, kad laikraščių skaitytojai daugintųsi ir lietuviai, kaip ir sve- timtaučiai turėtų gramatiką, išmokyt anglišką kalbą.

JOHN NAUJOKAS, 120 Grand St., Brooklyn, N. Y.
THE JUNGLE „Raseta“ dar galima gauti, prisilnčiant VIENĄ DOLERI.

PARANKIAUSIAI VISKĄ SPAUSDINTI

KOVOS SPAUSTUVEJE

Nes viskas atliekama puikiai, greitai ir pagal šių dienų reikalavimus.
REIKALUI ESANT KREIPKITĖS
1815 E. Moyamensing Ave. Philadelphia, Pa.

THE LITHUANIAN WEEKLY "KOVA" PUBLISHED EVERY FRIDAY BY THE

Lithuanian Socialist Federation of America

J. B. SMELSTORIUS, Editor A. ŽYMONTAS, Business Manager

SUBSCRIPTION RATES in all parts of the World		PRENUMERATA visoje dalyse svietc	
One year	\$2.00	Vienleims metams	\$2.00
Six months	1.00	Šešleims mėnesiams	1.00
Three months	.50	Trims mėnesiams	.50
ADVERTISEMENT RATES ON APPLICATION.		APGARŠINIMU KAINOS ANT UŽKLAUSIMO.	

"KOVA"

1815 E. Moyamensing Ave. Philadelphia, Pa.
Telefonas, Keystone, Main 2958.

TURKEY RED CIGARETTES
10 for 10¢

esti tokiais kaip apie jnos kalbama ir geresniais! tai misinys.

YR...
YRA...
I VYR...
ligoti— vyrai...
ausilpnei, nerv...
pylnai nand...
auti viena iš...
sava sveikata...
vesti budame...
suprantamoje...
na kraujo, ir...
lea, Nuolip...
Pragaiči...
ni begim...
as ligas, P...
ilgas, gali...
ė, privati...
gava savo to...
ą tuos knygo...
krus slaptib...
a piningu m...
kolai nep...
tėti ir kaip...
yga yra duod...
Irašik...
kupona ir iš...
kai gautos...
: Ji šendena...
& CO.
TH AVE., CHIC...
eresuotas ju...
norečiau, jog...

Naujas darbininkiškas laikraštis.

Nuog Pirmos dienos Gegužio 1911 m., pradės eiti į du mėnesiu kartą žiurnalas vardu: «LAISVOJI ŽMONIJA». Kaina metams 50 centų.

«Laisv. Žm.» eis knygos formate 20 puslapių. «L. Ž.» talpins raštus geriausių draugijinių veikėjų ir revoliucionierių. Pasirūpinkite užsiprenumeruoti, idant apturėti gegužinį numerį pašvęstą darbininkų šventei.

Pinigus siųskite Money Order, adresuodami:

«Laisvoji Žmonija», 1613 So. Halsted St. Chicago, Ill.

Naujas sceniškas veikalas

NETIKETAI

Komedija trijuose aktuose. Parašė Aglė.

Išleido Scenos Mylėtojai. Spauda «Kovos».

Labai lengvas perstatymui originališkas vaizdelis iš kaimiečių gyvenimo. Prekė 10c. Norintieji minėtą komediją perskaityt bei sulošt, kreipkitės į «Kovos» administraciją, o tuoj bus prisiųsta

KOVOS Agentai.

J. BUKANTIS,	172 Endicot st.,	Boston, Mass.
K. DEMIKIS,	134 Prospect st.,	Wilkes Barre, Pa.
A. L. REIKAS	4547 Cambridge st.,	Philadelphia, Pa. Frankford.
A. J. NERIS	Box 195	Easton, Pa

«KOVOS» Agentai.

J. VISOCKIS
8139 Vincunas Road, Chicago, Ill
FR. GOLUBICKI

Box 172, Melrose Park, Ill
J. MATJOŠAITIS
120-124 Grand St., Brooklyn, N. Y.

MATT SENKUS
46 Knox St., Lewiston, Me.
J. PETRIKIS

1514 Ross Ave., Scranton, Pa
J. M. ŠIMKUS
4619 S. Ashland ave., Chicago, Ill.

A. A. REKLAITIS
234 Wayne St., Jersey City, N. J.
SIMON KARALIUS

842 Lenox St., Norwood, Mass.
P. A. JETULEVIČIUS.
Box 206, Lawrence, Mass.

V. STRIGAS.
3207 Salmon St., Philada., Pa.
F. STASIUKELIS.

Box 1588, Fitchburg, Mass.
J. A. TILINDIS.
1115 Exchange av. E. St. Louis, Ill.

K. ARMINAS.
204 E. Main st. Plymouth, Pa.
J. ZALANSKAS.

11 Charter, St. E. Meter, N. H.
A. KALASKY
Box 1306, Renton, Wash.

A. KAZEKEVIČIUS.
PO. BOX 60, Edwards Ind.

M. K. ŽVINGILAS.
keliaujantis agentas
R. F. D. Sinsbur Conn

V. K. RAČKAUSKAS
1401 N. Main Ave. Scranton, Pa.
P. GLAVECKAS

635 W. Lombard St., Baltimore,
J. KALAKAUSKAS
55½ Green St., Worcester, Mass.

J. J. VAITKEVIČIUS
227 Chapel St., New Haven, Conn
J. BINDOKAITIS.

Henry St. Rochester, N. Y.

Dr. Eva Katzman ::
Dr. James M. James
Dentistai (kalba rusiška)
203 East Broadway
New York, N. Y. Tel. 3123 Orchard

Rusiškai-Amerikoniška LINIJA

Vienatine be persidimo tarp Amerikos ir Liepojaus (Rusija).
Laiškai plaukioja kas dvi savaites

8¼ d. į Rotterdamą III kl. \$31.00
11¼ d. į Liepoją III kl. \$35.00

Reikalaujant smulkesnių informacijų, kreipkitės prie vyriausio peršėtinio laivų Linijos:

A. E. Johnson & Co.
Gen. Pass. Agent
27 Broadway New York.

Dr. B. Ulanskis

specialistas gydyme moterų ir vyrų ligų. Kam negalima ateiti, rašykite

418 So. Broad st., Philadelphia, Pa

Kelstone Phone Main 14-28.
Bell Phone Lombard 2506 A.

Dr. Philip ROVNO
423 Pine st. PHILAD., PA.

Priėmimo valandos:
Nuo 10 ryto iki 3 P.M. Nuo 6 iki 8 vak.
Galima susikalbėti rusiškai ir lenkiškai.

“Prasikaltimai ir PrasiKalteliai.”

Po tokiu antgalviu yra naujai išleista Sąjungos knygutė. Knygutė tik dabar neseniai išėjo iš spaudos. Todel, manome, kad mylintieji skaityti knygas, užsrašys tuojaus ją – prekė tik 10c.

Nors gyvenime mes daug girdime apie prasikaltimus-prasikaltėlius ir tas atsikartoja beveik kožną dieną visur, bet kad išskirti tą plačiau kodėl taip yra, mažai kas gali. Šita knygutė yra plačiai ir nuodugnai išaiškinanti prasikaltimų ir prasikaltėlių prasmę. Parašyta ji žinomo visiems amerikiečiams veikėjo advokato C.S. Darrow'o iš Chicagos, ačiu kuriam tapo išgelbėti kalnakasių vadai Meyer, Haywood ir Pettibone. Vertimas labai aiškus ir suprantamas kiekvienam. Tad patariame Sąjungiečiams ir gabiamiems «Kovos» skaitytojams tuojaus išsirašyti minėtą knygutę “Kovos” adm. 1815 E. Moyamensing ave., Philadelphia, Pa.

PARANKIAUSIAS DARBO ZMONEMS LAIKRAŠTIS

“RANKPELNIS”

Leldžiamas L.S.S. Didžiojoje Britanijoje. Eina kas 2 savaitai. “RANKPELNIS” stovedamas ant darbininkiskųjų reikalų sargybos, rupinasi suteikti žinlas apie darbininkų judėjimą įvairiuose kraštuose. “RANKPELNYJE” tilpsta apart žinių ir moksliski straipsniai, apsakos, statistikos ir t. t. In šitą skyrių rašo įžymesnieje Europos lietuvių rašėjai. “RANKPELNIŲ” kaina: metam \$1.00 pusei metų 50c, trims mėn. 25c. Pinigus ir laiškus reikia siųsti šiuo adresu:

„Rankpelnis“ Lily Bank, Bellshill SCOTLAND

Reikalaudamas numerio pažifurėti įdėkite stampą už 2c.

FARMOS! FARMOS!

Štai puiki proga igyti Farmą! Žemė apgyventa 61 lietuvių farmerių. Šioj kolonijoje lietuviai turi suorganizavę Ukišką Drągystę palengvinimui ukininkavimo ir apdirbimui lauko, taipgi sišelpia laike ligos. Ši lietuvių kolonija randasi Lake Maisan paviete, Michigan valstijoje, vakariniame krašte palei ežerą Michigan prie pramoningų miestų ir miestelių; tarpe 4 gelžkelių, tarpai gražūs tyro vandens upeliai ir žuvingi ežerėllai. Turime toje apilinkėje pardavimui tūkstantį (1000) farmų, geros, derlingos žemės; ir pigios, geros žemės visokiems javams, daržovėms, sodams ir pievoms; pienininkystei, galvijų ir paukščių auginimui. Par duodame pigiai, ant lengvų išmokėjimų. Gali pasirinkti kas kiek žemės nori. Prekė nuo \$10,00 iki \$25,00 už akrą. Norinti pirkti kreipkitės adresu:

ANTON KIEDIS,
Peacock, Lake Co., Michigan.

Visiems žinotina.

Užlaikau visokių knygų, galite nusipirkti, kokių tik norite. Užrašau sekančius laikraščius: «Kova», «Keleivis», «Laisvė», «Byrutė» ir «Aidą». Tris minėtus, «Laisvė», «Keleivis» ir «Kova» kas užsirašysite ant metų ir prisiųsite pinigus, tai aš duodu dovaną laikraštį «Byrutę» ant pusės metų.

«Kova», organas Liet. Soc. Sąjungos, yra pašvęsta vien tik darbininkų reikalams. Užsirašykite!

Bet kokiame reikale visada rašykite laišką. Narėdami gauti atsakymą. Įdėkite už 2 c, stampą. Siųsdami pinigus visada uždėkite tokį adresą:

V.V. Strygas, P. O. Box 143 Pittston, Pa.

DARBININKIŠKO IŠSILIUOSAVIMO PRIEŠAI

UNIGIJA tankiai begėdiškai pasakoja, jog katalikų bažnyčia yra pavergtųjų užtartytoja ir apginėja. Kad tai begėdiškas melas daugeliui, kas blaiviau į dalykus žiūri, seniai yra žinoma, bet vaizdžiai visiems prirodė savo «užtarimą» ir «apginimą» pavergtųjų, kuomet suvienijo visas savo spēkas ir panaudojo visas savo priemones, kad atitraukti darbininkus nuo balsavimo už socialistų kandidatus Milwaukėj, St. Louis, Chicagoj ir kituose miestuose. Ypatingai Milwaukėj, kur miesto valdyba leido dalyvauti rinkimuose ir moterims, katalikiškoji kunigija panaudojo visą savo inkvizitorišką pragumą, kad įbauginti tikinčiasias moteris pragaru ir «griekų neatleidimais» už balsavimą už socialistiškus kandidatus. Moters, kaip žinios skelbia, kurios apie politiką išmano tiek kiek kudikis, balsavo už demokratų ir republikonų, bepartyviškais apsikelbusius kandidatus. Kunigija savo tamsiasias aveles vežėsi į balsavimo vietas ir įsakinėjo balsuoti už jų nurodomus kandidatus. Pasirodo dabar, kad kunigai St. Louise ir Milwaukėj netik savo įtekme, bet ir pinigais prisidėję, kad nedaleisti išrinkti socialistų kandidatus.

Iš tos priežasties Milwaukėj į apskričio teisėjus išrinkta «bepartyviška», vietoj socialistiško kandidato. Socialistų balsai nors pasidvigubino, tačiau abelnam balsų skaičiui pasidauginus, socialistiški balsai susimąžimo, ir bepartyviški laimėjo, bet anot «The Christian Socialist» redakcijos: «Never mind, they'll whip all of them together next time». Nes pamatėme tikrus savo priešus ir socialistai atkreips savo ginklą taipgi ir prieš juos. Tas mažas pralaimėjimas nereiškia pergales juodųjų atžagarėvių, nes sekančiuose rinkimuose turės eit šaln jie visi sykiu.

Daugelis gal stebėtis, kad kunigija taip pasistengė patarnauti senų partijų kandidatams, kad tik surengti socialistų kandidatų pralaimėjimą, nes juk bažnyčios mokslas pasmerkia turčius, o «apgina» vargdienius, už kuriuos užstoja socialistai. Bet stebėtis gal tik tas, kas nepažįstą istorijos bažnytinės hierarchijos, kas pažįsta, tas neklausia, kodėl kunigija taip neapkenčia socializmo, kad net aiškiai išsuduodama su savo melagingu vargdienų užtarimu, atvirai stoja politiškon kovon, pasinaudojant tamsumo įrankiu, kad tik surengti tą, kas po to leistų klerikalų laikraščiams skelbti melą, jog socialistų šeimininkavimu žmonės nepasikakina ir renka jų priešininkus. Juk socializmas mat duoda absoliutišką sąžinės laisvę. Juk socialistų platforma pabrėžia savo apreiškimą, jogei kovoja tik už pagerinimą darbininkų ekonominių sąlygų ir politiskąją laisvę. Bet kunigijai tas yra pavojingu, kadangi su pagelba socializmo atsiekus ekonominių ir politiskąją išsiliuosavimą darbininkams, o sykiu gavus progą apsišviesti, jie liausis tikėję į mokslu nepamatuotas pasakas, kadangi socializmas į užgrabinį gyvenimą leidžia tikėti kaip kas sau nori ir kaip tą gyvenimą moką sau atsivaizdinti, todėl, kunigija, kaip stovinti ant melo ir išnaudojimo, visomis keturiomis gina melą ir išnaudojimą ir yra Kristaus evangelijos priešais. Jie aiškiai pasirodė tais priešais, bet jie žino, kad socialistiškos minties postuliatas, socialistiškos tikybos, tas visagalis, nešantis žmonijos mintims ir kunui išsiliuosavimą, postuliatas yra *liaudies apšvieta*, o tos apšvietos kenksmingumą jų viešpatavimui kunigija gana gerai apkainuoja. Liaudies apšvieta, — tai mirtis bažnytinės įstaigos. Liaudies apšvieta ir išsiliuosavimas, — tai panaikinimas išnaudojimo, dykaduonių ir melo. Liaudies apšvieta, tai galybė, prieš kurią nieko nereiškia valstybių armijos ir kariški laivynai. Prieš tą liaudies apšvietą dreba visi tranai, parazitai, kunigija gi save prie tokių prisiskaito, todėl ir neįstabu, kad panaudoja jie visas savo priemones, kad tik išniekint socializimą, kad tik varžyti jo plėtojimąsi, kad tik atitraukti

liaudį nuo tos idėjos supratimo. Nežiūrint, kad ne visi kunigai gal būti skaitomi kapitalistais, vienok visi jie gyvena iš liaudies fanatizmo ir tamsumo, todėl priversti yra ginti kapitalizmo tvarką, nes su tos sistemos griuvimo valanda juk baigiasi ir liustužiai visų dykaduonių-parazitų. Tą kunigija ir mums kuoašciausiai darodė savo veikme politikoje pastaruose municipališkuose rinkimuose. Ir negut tik žmogus savo protu neprotaujantis ir savo akimis nematantis gal dar sakyti, kad kunigija negina kapitalizmo surėdymą. Jeigu tarp kunigijos atsiranda koks vienas-kitas kunigas, kurie tikrai norėtų sekt pagal Kristaus evangelijos mokslą, toksai buva neapkenčiamas kunigų ir kalpo kenksmingas veik būna «pertikrintas» arba nutildintas...

Katalikų bažnyčios organizacija, tai morališka didžturėjų viešpataujančios klesos žandarmija, kuri pildo įsakymus centralinio biuro — Vatikano, nekalbant jau apie tai, kad dvasiškoji akademija bei seminarija iš klierikų renka kandidatus į kunigus tik tokius, kurių būdas leidosi perdirbti pagal katalikų bažnyčios hierarchijos reikalavimo kurpalį. Jeigu pas kandidatą į kunigus apsišviečia platesnė pažvalginė mintis, atsipriešinimo ir teisingumo ypatybės, toksai nebus išventintas. Todėl jeigu gerai prisistebėtume kunigijai, beveik kiekvieną jų rasime viens kitam panašų: bukapročiais link pasauležvalgos, bet gudriais, klastingais, godžiais, išdidžiais, pasipūteliais, kas jau aiškiausiai parodo, kad pas tuos individuumus protas nustelbtas. Antra, šių dienų kunigija susideda beveik iš vaikų tamsiųjų kaimiečių, nedavusių jiems jokio žmoniškesnio išauklėjimo. Ką gimnazija pataisė pas toki žmogų, tai seminarija vėl sugadino ir išauklėja tankiausiai karikatūrą, kuri pasiekus gerbuvi, sutvertą per tamsiuosius kaimiečius, pasipučia ir su pasibjaurėjimu žiūri į tuos žmones, iš kurių luomos jie patįs paeina. Jų nustelbtas protas neleidžia jiems dalykų pasitebėti plačiau, kaip tik tą, kas rišasi su jų pilvu ir smagumynais, o matydami kad socializmas neša žmonėms išsiliuosavimą, panaikina parazitų-tinginių luomas, jie liekasi mirtinos baimės apimti, kad jų smagumynai taipgi baigiasi, kad socializmo laikuose negalima bus taip, nieko neveikiant visuomenės labai, smagauti ir tinginiauti, nes žmonės apsišviecis ir reikalau, kad ir jų ganytojas veiktų, jei ne rankomis, tai protu, ir savo triūsu neštų visuo menei naudą.

Kaip Rusijos revoliucionieriai persitikrino, jog pertikrinančiu argumentu žandarui yra vien tik brauningas, taip mes privalome persitikrinti, kad vienatiniu pertikrinančiu morališką kapitalizmo žandarą — kunigų argumentu yra *liaudies apšvieta*. Manyti, kad prieš kunigiją nėra reikalo kovoti, būtų klaida, jų bruzdėjimai netik Amerikoje, bet viam pasaulyje, kad palaikyti liaudį hipnotizme aiškiai mums liepia laikyti kunigiją liaudies išsiliuosavimo priešų, kuris naudojasi visomis priemonėmis, kad neleisti socializmui plėtoties, nes bijosi liaudies apšvietos.

Jeigu mūsų partija yra partija socialistiška, rementisi klesų kovos principais, partija kovojanti už liaudies išsiliuosavimą iš kapitalistiškos vergijos, tai mūsų obalyje turi būti neatlaidi kova prieš kunigiją. Privalome statyt apšvietą prieš prietarus, teisingystę prieš veidmainystę, melą ir apgavystę. Turime atminti, kad klerikalizmas yra vienu iš tvirčiausių kapitalizmo šulų; tą šulą kovojantiems už sugriovimą kapitalizmo reik kirst patol, kol nebus jis pakirstu. Mes negalime apkęsti bažnyčios, kuri yra įrankiu mūsų tyronų, mūsų žudytojų, mūsų kankintojų, vergintojų ir alintojų. Socializmas, kaip idėja išsiliuosavimo, kaip idėja panaikinimo visokios neteisybės, skriaudų, niekšystės ir tyranijos, augščiau stovi už visokias veidmainingos šventenybės.

J.B.S.

Nauji Demokratai.

(Tąsa)

Kalbant apie dabarties užduotis «V-nė» taip sako: «Turime v. dėmą, kur yra naudingos atstovų kalbos», (bet tai ne visuomeniečių nuopelnas). Toliaus: «platesnė ir laisvesnė dirva yra kultūros veikimui, geresnės sąlygos profesionaliniam darbininkų organizavimui». Iš kur tos žinios? Gal tą patvirtina kulturalinių ir profesionalinių draugijų uždengimas? Dabar lengviau organizuoties... tik juodašimėiams. Bet man rodo, kad šios organizacijos darbininkams neatsako. Toliaus klausykim: darbininkų klesinio *veržimasis* prie «legalinių formų». Visai neveržimasis, bet tik noras. Vienok savo norus nevisuomet galima gyveniman įvykdyti; tankiai tam trukdo įvairios negeistinės sąlygos. Apie tai mūsų visuomeniečiai turėtų žinoti. Bet paklauskite, ką skelbia nuosekleji — stačiai nusistebėsit. «Jis stengiasi jas išnaudoti ne dėlto, kad tai būtų lengviausia dabartinėse sąlygose... tiktai dėlto, kad masingumo laipsnį pasiekęs jis (proletarijatas) negali traukties atgal, turi būt masinis». O jeigu jį kas nors stumia atgal? Klausykim toliaus: «Slaptųjų revoliucijinių organizacijų nupuolimą irgi galima išaiškinti ne vien reakcijos persekiojimai, bet ypač tuo, kad judėjimas peraugęs yra tąsias ribas, kurios jam stato siauras slaptojo organizavimosi formas» (N2, ps. 52). [Viskas mano pa-braukta]. Šie paskutiniai žodžiai niekuo nesiskiria nuo tikrųjų likvidatorių žodžių. Proletarijatas «peraugęs slaptas (t.y. politišką) organizacija», tat ir šalin jas! Šalin darbininkiškas partijas! Bet gal mūsų visuomeniečiai truputį apsiriko? Gal Rusijos proletarijatas dar pilnai nesubrendo (t.y. nedaugo), kad galėtų jau sutverti tvirtą savo slaptą politišką organizaciją, negalėdamas išskleisti savo spėkų viešoj organizacijoje, griebtųsi plačios nors ir slaptos organizacijos. Tuo tarpu Rusijoje vos gyvuoja kaip slaptos politiškos organizacijos (partijos), taip viešos profesionalinės sąjungos. Nė viena sąjunga likvidavo savo reikalus ne iš valdžios persekiojimų, bet iš stokos... narių, t.y. toms organizacijoms kaip išyk trūko to elemento, kuris anot «Visuomenės» taip veržėsi prie masinio darbo. Ne! — proletarijatas neperaugo slaptą organizaciją, tik visuomeniečių darbštumas likvidavo, ir jie, vietoj prisidėti prie proletarijato organizacijos atgaivinimo, randa daug lengesniu savo išvedžiojimuose likviduoti partijų darbą, ir nusiplovus rankas pasikratyti, pasikakinant «kulturtveriniu» darbu. «Masyvino judėjimo apsirėškimas, masinis visuomenės sluogsnų ir srovių organizavimas — tai uždavinis dabartinės istorijos valandos Rusijoje» (N2, ps. 52). Jeigu taip, ir taip ištikro Rusijai yra likvidatorių (partijos darbe), ką skelbia kaip ir «V.» savo uždaviniu profesionalinį ir kulturalinį darbą. Jeigu tokie žmonės blėdingi iš vienos pusės, tai jie nors šiek-tiek veikia iš kitos. To gi negalima pasakyti apie mūsų visuomeniečius. Jie tik pasisavino svetimus išvedimus, o savo darbu to nepatvirtina. Lietuvos profesionalinės sąjungos jų savo eilėse nemato. Iš kitos pusės kyla klausimas, kaip suprasti šiuos žodžius: «Darbo sluogsnų judėjimo idėjininkai stengiasi išnaudoti išviešpatavusį reakcijos laiką, kuriuo *turėjo apsisolti platesnis darbas mintose*» (N8, ps. 264). Iš vienos pusės veržėsi, iš kitos apsisotjo! Keisti dalykai! Nesistebėkim tiems keistunams. Atsiminkim, jog pas juos pasijunta «masa visuomenės vienata — susitveria klesa» (N2, ps. 51). Gal tai «tame mūsų laiko tragiškumas» (N2, ps. 54). Tie, ką nežino, kas tai yra klesos ir luomos kitaip ir negali kalbėti. Pas visuomeniečius randa-me sakančias luomas: «smulkioji miesto buržuazija, ūkininkai-kaimiečiai, darbininkai», (N2, ps. 50). [Anot manęs, tai bus tik tos klesos] arba žemiaus: «darbininkai-kaimiečiai ir smulkieji miestelėnai». Kaimiečiai, tai jau nė prie luomų, nė prie klesų nepriskaitomi, tai stačiai kaimo gyventojai, prie kurių gali priklausyti

syti taip įvairios luomos (bajorija, valstiečiai, miesčiai), taip įvairios klesos (proletarai, buržujai, smulkūs buržujai). Aš abejoju, kad būtų tokios srovės, kurios atstovautų tuos elementus, apie kuriuos visuomeniečiai kalba N2, puslapyje 52: «Toms srovėms, kurias atstovauja darbininkų kaimiečių (!) ir smulkiųjų miestelėnų reikalus, dalykų stovis valstybėje, atsižvelgus į jų (gal į kaimiečių!) klesinius reikalus, gana aiškus». Gal ir gana aiškus, tik čia neaišku. Taip rašo tie, kurie viską seniau atlikę nori pamilti į savo rankų monopolį; anot jų išėina, kad seniau Lietuvos socialdemokratai susidėjo vien iš besimokinančios jaunuomenės; arba jeigu ne visi socialdemokratai buvo tik besimokinančia jaunuomene, tai bent besimokinančioji jaunuomenė buvo veikliausias socialdemokratais. «Kada s. d-ai (*besimokinančioji jaunuomenė*) ėjo...» arba: «bet s. d-ai, besimokinančioji jaunuomenė, ėmė...» (N2, ps. 57). Vienok jeigu ir taip būtų, tai toji besimokinančioji jaunuomenė liktų labai panaši į žąsis, ką pasigirdamos pasakė: «Mūsų pratėviai Rymą išgelbėjo». Tiesa, veikė kadaisi ir besimokinančioji jaunuomenė ir nemaža ji gero atnešė socialistiškam judėjimui, bet Lietuvoje tie laikai jau į istoriją perėjo. Bet ne ji viena viską nuveikė, kaip nori «Visuomenė» savo skaitytojams įsakoti; ji tik padėjo kitų darbe. Tie gi, kurie ir šiandien idėjiškai surišti su senu darbu, visai nemano girties savo darbais, kalpo besimokinančios jaunuomenės darbais.

Mūsų visuomeniečiai ir ekonomijoj tvirti. Ekonominio krizio, kurs prislėgtų mūsų kaimą... nemato; tieji metai (t. y. paskutiniai, pradedant nuo 1905-6 — mano paaiškinta) šiame išvilgyje net geresni buvo» (N4, ps. 124). Kas šiek-tiek susipažinęs su agronomiškais dalykais, tas žino, jog nuo kai-kurio laiko užėjo agrariško kriziaus metai, kurie atsiliepė netik Vakarų Europoje, bet ir Lietuvoje. Geresnių metų laiku daugybė dvarų nestovėtų apleistais.

«Visuomenė» truputį pasipeša su Lietuvos demokratais, pavadina juos buržujais, bet principiališkai nekritikuoja; priguliniškai nekritikuoja ir Rusijos kadetų. N7-8 randame straipsnį apie dūmininkus; čia peikia dešiniuosius (jų tarpe ir spalinkus), o apie kadetus matome tik keliatą eilučių; apie kitus gi — nieko. Taip pat straipsnyje «Mintis apie dabartinę valandą» (N9).

Galima būtų dar daugiau privesti atsakančių ištraukų, bet gal pasakys, tai vis niekis; visuomeniečiai mėgina Lietuvos mokslė pritaikyti istoriškąjį materijalizmą. Mėgina!... bet tų mėginimų permaža. Jeigu tas viskas būtų 20 metų atgal, tai pasidžiaugtume tais mėginimais. Dabar gi...

Ačiū jums visuomeniečiai, kad savo laikraštį skirate «ypač inteligentijai»; ta gal anksčiau supras jūsų klaidas. Aš gi nuo savęs patariu — apsižiūrėkit, kritiškiau pažvelgkit į savo darbą, ir jeigu norite būti tikrai naudingais Lietuvos proletarijatu, tai pradėkite varyti naują vagą. Galite savo spėkas skirti «ypač inteligentijai», bet geistina, kad jūsų raštais išanklėta inteligentija ateltyj galėtų patarnauti Lietuvos proletarijatu. Jeigu ir toliaus laikysitės pasiskirtos vagos, tai mums prisieis su jumis tik... kovoti. Tuomet jūs mums ne draugai, bet priešais būsite ir priešais negeistiniais. Mūsų darbai turės eiti įvairiais keliais...

III 30, 11.

Z.A.

Kodėl nuo socialistų daugiau reikalaujama negu nuo tautiečių ar klerikalų?

Kada dar negyvavo LSS., tuom laik aštriausia kova ėjo tarp kunigų ir laisvamanių, tautiečių ir klerikalų. Kunigai didžiausius smūgius taikė į SLL. O užvis labiau į gerb. Dr. J.Šiupą. Pribrendo laikas, gimė LSS. Pasigirdo balsai iš trijų pusių. Kunigai sušuko: socialistai mūsų bažnyčias sugriau, mūsų tikėjimą

suardys, šaukė klerikalai; mūsų tautą suės, sudėjavo tautiečiai. Na, ir kokia permaina? Kunigai paliko laisvamanius ant «dievo valios». Tautiečiai su klerikalais irgi paliovė tarp savęs kovoje, ir tris gaivalai atkreipe «ostre koney» prieš socialistus, tuos bažnyčių griovėjus, tikėjimo ardytojus, tuos *tautos ėdikus*. Kodėl tie socialistai tokie baisūs? Ar daug jie bažnyčių sugriovė? Kelis tikėjimus suardė? Ar tautos šonus labai apėdė? Ar jūs, socialistų priešai, galite tai prirodyti? «Socialistų konstitucijoj nėra pažymėta, kad nariai kas metai eitų išpažintį ir dešimtinę iš pelno atiduotų», — atkirs man kunigas bei klerikalas. «Aha, ugi socialistų programoj nėra pažymėta, kad Sąjunga tautiška organizacija, neigi «Kovo» rašoma, kad mūsų tauta seniausia, garbingiausia ir mūsų kalba gražiausia; kad SLA. didžiausia ir garbingiausia tautiška organizacija», — pasakys tautietis. Tiesa, šių dalykų, kaip išpažintis privatiškų dalykų kunigams, arba žudymas kitos tautos nekaltų žmonių vien dėlto, kad anie nėra su mumis «vientaučiai», viso pasaulio socialistai savo programoje ir konstitucijoje neįsako, dagi šį pastarąjį griežtai užgina, trokšdami kiekvienai tautai pilnos savistovystės ir laisvės, santaikos ir meilės tarpe visų tautų. Bet kas, sąžinę turėdamas, gal sakyti, jog socialistai tuomi griauja bažnyčias ar ėda tautas?

LSS. yra darbinikiška organizacija, remiasi tarptautinio socializmo principais, gina nuo besąžinių bei nesuspriamtųjų socializmo idėjų ir darbinikiškos klesos reikalus, nežiūrėdama ar tie reikalai būtų lietuvų ar kitos tautos darbininkų. Viso pasaulio, visų tautų darbininkų reikalai vienodi ir viso pasaulio darbininkai solidariškai už juos kovoja. Kasgi iš protaujančiųjų darbininkų gal reikalauti iš sąjungos, kad ta užsiimtų siaurais, dagi darbininkų klesos reikalams blėdingais «tautiškais» reikalais, kurie yra reikalais tik viešpataujančios klesos ar buržuazijos?

LSS. susideda iš poros tūkstančių narių, jų tarpe randasi ir vairių nuomonų žmonės, kurie visai patinka apie tikėjimą, bet ar galima niekinti visą sąjungą už tat, kad yra žmonės, kurie socializmo nesupranta ir savo priešų reikalus stato augščiau savųjų reikalų, pykdami ant tų, kurie apgina tik darbinikiškos klesos reikalus? Soc. sąjungoje nieks neįsako pamesti tikėjimą, jeigu kas negal išsiblaivyti iš to hipnotizmo, nieks niekam neuždraudžia būti tautininku — patrijotu, bet tik išrodo kenksmingumą to darbininkų klesos reikalams. Ir patį pilnai nesuspriamtą socialistai nuo socialistų tankiai reikalauja to, ko nereikalauja nuo klesinių priešų.

Atsitiko, kad koks kišen-expropriatorius pseudo-socialistas, dėl pasigelbėjimo sau, apkraustė svetimą kišenį. Mūsų klesiniai priešai ir sušunka vienu balsu: jie visi toki!... Atsitinka, kad socialistas kalbėtojas pasakė ką — nors «negeistino» prieš «tautiečius», vėl šaukiama: socialistų sąjunga — tai tautos ėdikai! Štai, kaip ir su K.Šeštoku, išgarbintu «V. Lietuvninkų» už prakalbas priešais tautiečius, ir kad būk draudęs skaityti «tautiečių» laikraščius. Drausti skaityti socialistui nepridera, draudžia Tėvai Kapucinai, tik klausimas ar tas tiesa, kad drg. K.Šeštokas draudęs skaityti? Tankiai, labai tankiai vartojama ir gražiais žodžiais sutaisytas melas, kad apkaltinti visus socialistus, visą sąjungą už vienos ypatos nukrypimą žingsneliu nuo paskirto kelio. Rimtuolių tautiečių išlavintas protas nesugėbi ar gal nenori suprasti, jog ir jie ne be grieko ir daug didesnius griekus kartais padaro, vienok nuo socialistų reikalauja to, ko pas juos pačius nėra.

Daugelyje korespondencijų teko skaityti, kaip «rimtuoliai» S. L.A: bei TMD. kuopų parengtose prakalbose visus socialistus išgarbina tik jems sugėbiamais epitetais: «vagys», «plėšikai» ir t.p., bet neteko girdėti, kad socialistai būtų už tai pasmerkę visą SLA. ar TMD. Akyveizdoje to kyla klausimas: kurgi tie «plačiažvelgiai»? Tautiečių abaze sunku juos surasti, nes jeigu jie ten būtų, tai beabejo matytų visas puses: socialistų, klerikalų ir sąvąsias.

Bet dėja! kito akyje šapelį pamato, savoje gi ir rasto nemato.

Tautininkai, kuriems geriau tiktų vardas demokratų ir republikonų dėlei kovojimo prieš socializmą už socialistų ypatingus nusikaltimus smerkia visą organizaciją, kad išnaikinti ją. Veltus darbas. Tuo tik parodo savo siaurą pasauležvalgą, o tarpe tokių karžygių narsiausias karžygias yra p. Vargomatis, Laukis, Dr. Rutkauskas ir J.V. Liutkauskas, kurie turbūt užsimanė būti apaštalais «tautiškumo» ir mokina «siauraregius» socialistus lyg kunigai nuo ambonų. Už pamokinius esame dėkingi, bet mes — neužmirškite — turime ir savo protą, nepykstame už klaidų nurodymą, nes norime jas pasitaisyti, bet pravardžiavimus atiduodame jums atgal, nes ir siaurai matydami daugiau pamatome negu mūsų tautiškieji plačiamačiai. Matome taipgi jūsų «klaidas» — apmąstytas ir padarytas ir žinome tikslus tų klydimų. Mokinti jus — mums nepritinka, vien klausiamo, kodėl jūs reikalaujate daugiau iš socialistų negu nuo savęs, ar dėlto, kad žinote, jog ateitis priklauso ne jums, bet socialistams? Kodėl smerkiate socialistus už jų nusidėjimus, tų nusidėjimų daug šlykštesnių nemaže pas save rast galėdami? Kodėl p. Liutkauskas nieko nesako apie pasielgimus Dr. Graičiuno su pp. Kubillais? (žr. «Tėvynės» N41 p. m.). Ar toks darbas yra darbu tautą mylinčio žmogaus? Kodėl «V.L.» grąšina teismu visai sąjungai už atsisakymą skaityti išniekinantį socialistus ir klaidinantį darbininkus laikraštį? Nors didelis klausimas, ar «V.L.» kada — nors girdėjo sąjungos nutarimą baikotuoti «V.L.»? Kritika daleistina ir «V.L.» nori atimti laisvę žodžio socialistams. Ant netolerencijos skundžiasi tik tas, kas silpnėsiu jaučiasi, jaučiasi silpnėsiu ir «V.L.», žinodama, kad socializmo ji neišnaikšiant, o smerkti socialistus nelabai naudinga, nes jie gal atsisakyti «V.L.» skaitę. Reikia grumoti «baubais», gal nusigąs ir bus paklusūs tie socialistai...

M. Alyta ir A.M. Martusevičius jubilėjiniame «V.L.» numeryje gaudžiai dejuoja, kad Sąjunga baikotuojuanti savo išauklėtoją («V.L.»). Tegul «V.L.» tarnauja darbo žmonių reikalams, o nereikės verkėti, kad socialistai jos neskaityt; bet ji darbo žmonių reikalams pasilieka viltvile, teskundžiasi pati ant savo redaktorius.

Vyrūčiai, atminkite, kad socialistai priimdami jūsų pamokinius turi ir savo protą, mato taip pat plačiai, kaip ir jūs ir dagi plačiau, supranta, kas yra gera, o kas kenksminga, muilinti sau akis jūsų «gudrybei» jau nelabai nor daleisti. Reikalaujame jų paramos, tarnaukite žmonių išsiliuosavimo reikalams, o ateitis jus nebaugis ir aimanuoti nereikės.

III 24, 11.

J. Endziulis.

Tarptautinis Socialistų Kongresas Kopenhagoje.

(Tąsa)

Komisija V priėmė Armėnų rezoluciją, reikalaujančią bendros proletarijato kovos priešais Rusijos caratą ir jo reakcines intrigas Persijoje ir Turkijoje. Vienbalsiai nutarta protestas prieš persekiojamą socialistų Japonijoje, kur reakcinė valdžia stengiasi visubarbariškesniais priemonėmis naikinti socializmą.

Drg. Ellenbogen, kuris buvo išrinktas posėdžio referantu, įnešė rezoluciją, reikalaujančią, idant socialistiškos partijos panaudotų visas savo priemones dėlei suvaržymo carato reakcinės veikmės, ypač Persijoje ir Armenijoje. Toliaus reikalaujama bendros socialistų kovos prieš Europos valstybių politiką linki Turkijos, ir priešai reakcinę politiką jauaturkių valdžios, kurią reikalas apveikti ir tą atsiekti galima vien per demokratiškąją konstitucijos reformą Balkano valstybėse. Išreiškiama užuojautą Ispanijos darbininkų judėjimui ir pasmerkiama Ispanijos valdžios ir klerikalų kruvinnuosius darbus. Reikalaujama panaikinimo mirties bausmės

ir apginimo Finlandijos nuo carato reakcijos. Išreiškiama Finlandijai pagarbą už jos energiją ir drąsą kovoje su caratu ir šaukiama visų šalių socialistai, idant visomis priemonėmis protestuotų prieš carato darbus linkui atėmimo laisvės Finlandijai. Drg. Ellenbogen užbaigė, aštriais žodžiais pasmerkdamas Rusijos valdžios sistemą ir paniekindamas kruviną ypatą caro. Jo žodžiams pritarė visas susirinkimas garsiu delnų plojimu.

Atlikta diskusija ant kooperacijų klausimo, kuriame skaitė referatą drg. Karpeles iš Vienos. Pripažinta Belgijos ir Austrijos draugų tendencija, nutariant, idant kooperatyviškos draugijos eitu ranka rankon su socialistiškais partijomis, bet nevaržytų savo vidurinės autonomijos. Čekiškų draugų prideckas, idant vartotojų draugijos būtų atskiriomis, jokiais bendrais ryšiais su partijomis nesurištomis, veik vienbalsiai atmesta.

PASKUTINIS POSEDIS.

Paskutiniame kongreso posėdyje pirmiausiai draugai: Joures ir Keir Hardie dar sykį atkreipė atstovų atydą į bedarbės klausimą, nors jis yra išrištu pirmesnių ir atsibūvančio kongreso nutarimais, pastebėdami, kad tarptautiniai socialistų kongresai dar ne sykį turės tuo klausimu užsiminti. Tą pripažinta. Tolesniai drg. Adler'is vardu Austrijos socialistų partijos užprašė sekantį kongresą į Vienna. Kongresas atsibūsiąs 1913 metais. Drg. Huysmanas paduoda įnešimą, užkvietimą priimti. Priimta vienbalsiai, sekantį nutarimą:

«Kadangi Vienna yra toliausiai į rytus stovinčiu miestu Europoje, todėl sekantis kongresas tur atsibūti Vienoje. Tradicija sako, kad tarptautiniai kongresai slenka iš Vakarų į Rytus, todėl Vienna yra atsakančiausiu punktu».

Po to atsibuvo prakalbos, kurias laikė: Molkenbuhr, vardu Vokietijos, Branting, vardu Švedijos, Hilquit, vardu Amerikos, ir kitų šalių socialistų atstovai atsiveikinimo kalbose išreiškė savo džiaugsmą ir tarptautinės meilės jausmus. Didžiausį įspūdį padarė prakalba drg. Joures'o, kurio balsas milžiniškoje salėje lyg varpas skambėjo, kuomet citavo paveikslą iš «Manchetho». «Kuometėjau nedėdieninį procesijoje (prieš atidarant kongresą) iš langų krito ant mūsų pundai žolynų ir gelių lietus, maniau sau: štai eina žydintis miškas, eina jis gyvas prieš karalius, prieš kapitalistus. Ir dings kapitalistiškas svietas. Kopenhagos tarptautinis socialistų kongresas užtvirtino socialistiškųjų partijų vienybę. Visi jūs, kurie dar nesusivienijote į vieną pasaulio partiją, vienykitės. Čekijos draugai privalo iš kongreso sugrįšti be neužsigandijimo. Visos tautos privalo vienyties, sekant proletarijato pėdomis. Nedaleisime tarptautijai nusmaugti nors ir mažiausią tautele!»...

Drg. Ledebour savo kalboje, primindamas baisenybes karės Francūzijos su Vokietija, pasakė: «Oh, ta karė buvo neganda abiem tautoms, bet šiandien apie tai galime kalbėti be jokių jausmų. Vardu Francūzijos sušunku: lai gyvuoja Danijos liaudis, lai gyvuoja Danijoje socializmas, lai gyvuoja tarptautinis solidariškumas!»

Ilgai nenutylantis delnų plojimas išreiškė susiliejimą jausmų į vieną brolystės jausmą. Po trumpai Brantingo prakalbai, tris kartus atsikartojęs vienbalsis «hurra!» uždarė posėdį.

Bet uždarant kongresą posėdžio pirmininkas, drg. Vandervelde dar kalbėjo:

«Pasibaigė atmintingos 8 dienos darbo, kelios valandos liko iki momento, kuomet išsiskirstysime, kad sugrįšti namo ir savo tautos dirbti dėl tarptautinio socializmo. Sugrįštame visi, kurie grįštame į konstitucijines šalis, ir kurie gal rytoj bus kalėjimuose ir nagnose budelių, bet visi grįštame su persitikrinimu, jog socializmo pergalė ateina!»

Lai gyvuoja socializmas Lai gyvuoja tarptautinis solidariškumas!»

Suskambėjo gaida «Tarptautinės», po to «Darbo Giesmės» ir «Raudona Vėliava». Ant galo Danijos darbininkai atgiedojo «Darbininkų Hymną», po ko atstovai nuėjo į rotušę, kur drg. Jensen ir drg. senatorinis Knudsen laikė prakalbas. Vardu kongreso drg. Vandervelde padėkavojo miestui už priėmimą kongreso ir po atžaidimui «Darbininkiško Hymno», atstovai išsiskirstė.

ŠIS BEI TAS.

Ar «Vienybė Lietuvninkų» verta medžiagiško parėmimo?

Pirm priešimo prie išvedimo, ar «Vienybė Lietuvninkų» verta remti medžiagiškai, ar ne, mes turime turėti aiškų supratimą, kodėl liaudis remia bile laikraštį. Aišku, jeigu žmonės neužsiprenumeruotų laikraščių, tai visai negalėtų išeiti tie laikraščiai, kurie pastatyti ant vertelgystės pamato. Bet kadangi žmonės sumoka pinigus, tai laikraščiai išleistuvės už tuosius gali išleisti laikraščius ir padaro dar šiek-tiek pelno. (Čion, kalbėdamas apie «šiek-tiek» pelno, turiu mintyje tik lietuviškus laikraščius, o ne svetimtaučių, kurie igyja didelį profitą). Dabar kyla klausimas, kodėl gi žmonės perka ir užsiprenumeruoja laikraščius. Užsiprenumeravimo (teisingiau — palaikymo) svarbiausiomis priežastimis dėl politikų laikraščių yra: a) geidulis dažnoti, kas veikiama plačiame pasaulyje; b) noras apsišviesti viename arba kitame klausime; ir c) turėti progą išreikšti savo nuomonę viename ar kitame klausime per laikraštį.

Bet pasaulyje žmonių yra įvairių, kaip savo pažiūrose bei persitikrinimuose, taip ir pagal savo gyvenimo reikalavimus. Todėl nė vienas laikraštis, nežiūrint kokios jo pažiūros nebūtų, negali užganėdyti niekad visos draugijos narių. Maž-daug vienodos nuomonės žmonės grupuojasi į atskirą grupą, kur jiems parankiausia pasidalyti savo nuomonėmis ir apkalbėti savo gyvenimo reikalus. Taip šiandien visa civilizota žmonija pasidalijusi į daugybę grupų. Kiekviena grupė veikturi savo laikraštį dėl išreiškimo savo nuomonės, o jei neturi savo laikraščio, tai šliejasi prie privatiškai leidžiamo laikraščio, kuris geriausiai apgina jų reikalus. Taigi matome, kad laikraščiai ir gi yra įvairių nuomonių ir apgina visada tik tam-tikros žmonių grupos reikalus.

Pas lietuvius mes irgi turime įvairius laikraščius, kurie tarnauja įvairioms lietuvių grupoms, į kurias lietuviai, kaip ir kitos tautos yra padalytos per ekonomiškąs sąlygas. Taip va lietuvių klerikališkieji laikraščiai tarnauja lietuvių kunigų kaip ir abelnai dvasiškijos reikalams. Mūsų didieji progresyviškieji laikraščiai, kaip «Liet.» ir «V.L.» tarnauja daugiausiai lietuviams vertelgoms ir tuomi podraug visai vertelgų klesai, prie kurios priklauso visų tautų vertelgos. Kitaip ir negali būti. Lietuviai vertelgos iki šiol dar neturi savo oficališko organo, kaip kad susipratę darbininkai turi «Kovą», todėl jų reikalus apgina, mūsų demokratiškoji «V.L.», republikoniškoji «Lietuva» ir kiti mažesnės vertės bepartyviški.

Mes ištikro nieko priešingo neturėtume prieš tai, kad minėtieji laikraščiai gina lietuvių vertelgų reikalus, nes tai naturališkas apsišveikimas, — kunigai turi: «Kataliką», «Draugą» ir kt., vertelgos «V.L.», «Lietuvą» ir kt.; susipratę darbininkai išleidžia už savo kruvinai uždirbtus centus savo organą «Kovą», visi tie laikraščiai apgina tam-tikros klesos reikalus. Ir tas gerai, mes matome, kad jau ir pas lietuvius prasidėjo pasiskirstymas į tam-tikras grupas. Bet mes turime netylėti ant to, kad mūsų gerbiamieji vertelgų apginėjai «V.L.» ir «Lietuvos» klaidina darbininkus, išnaudojamuosius, sakydami, jog jie gina ir darbininkų reikalus. Ne, tas netiesa! Tie laikraščiai negina darbininkų reikalus, bet klaidina darbininkus. Jeigu jie sako, kad gina, tai tą jie sako dėlei to, kad

darbininkai neperstotų prenumeravę jų. Ana, «V.L.» N6, tūlas A.B. (str. «Naujieji fanatikai»), vardu «progreso» labai apsverkia, kad atsiradęs tūlas p. Šeštokas, kuris *negiria* «V.L.» ir «Liet.», o redakcija, idant apvainikuoti A.B. raudojimą, tame pačiame numeryje*) pasako, jeigu jau p. Šeštokas nepradės garsinti ir girti per savo prakalbas «V-bė Liet.», tai išleistuvė patrauksianti minėtą prakalbininką teisman. Bet, ant nelaimės, ištikro inkvizicijos laikai Jungt. Valstijose jau praėję ir tokio įstatymo, kuris baustų prakalbininkus už neapgarsinimą arba negirimą bile laikraščio, kuris prakalbininkui netinka, nėra. Ponui A.B. rieda sąsaras it žirniai per stalą, kuomet jis kalba, kad «susipratėliai» pradeda boikotuoti progresyviškus laikraščius, bet visai pamiršta pasakyti ką nors apie tai, kad tie «progresyviškieji» laikraščiai gina vien tik lietuvių vertelgų reikalus ir klaidina susipratėlius, kurie nesiduo- da septynis kailius lupiti bile vertelgoms, nežiūrint kokios tautos jie būtų.

Ant galo bereikalingai A.B. ir «V.L.» redakcija verkia, kad «susipratėliai» nebenori skaityti «V.L.» ir kitų panašios rūšies laikraščių, nes ištikrųjų tie laikraščiai reikėtų kiekvienam lietuviškai kalbančiam socialistui skaityti, idant matyti, ką mūsų priešai veikia. Kiekvienas privalo skaityti mūsų priešų laikraščius ir knygas, idant matyti, ką veikia mūsų priešai, bet vieton kiekvienam prenumeruoti, reik prenumeruoti sykiu susidėjus keliems draugams, kuomi sau palengviname užsiprenumeravimą tų laikraščių.

Visi draugai privalo skaityti mūsų priešų laikraščius, kad žinoti, kaip jie užsipelno mūsų medžiagišką parėmimą.

A.Purvis.

Tarptautiškoji politika.

Haagos, Trečiųjų Teismas pastarose dienose, išuėšė nuosprendį link iškilusio konflikto tarpe Anglijos ir Francijos apie reikalą Savarkaros. Savarkaros, Indijos revoliucionierius, kaltinamas už dalyvavimą revoliucijiniame suokalbyje ir pasikėsinimą ant anglų perdėtinio Indijoje. Suimtas Anglijoje ir pasiųstas į Indiją, jis bėgo laike sustojimo laivo Marsylijoje.

Francijos valdžia suėmė Savarkarą ir išdavė jį Anglijai. Savarkaras buvo nuteistas indiško teismo ištrėmiman visam amžiui. Tuokart Francuzijos spauda pakėlė klausimą apie peržengimą Francuzijos „suveriniteto“ ir tiesų pabėgimo. Francuzijos valdžia sutiko su tuomi ir pareikalavo nuo Anglijos sugražinimo Savarkaros. Reikalas buvo paduotas peržiūrėjimui haagiškam trečiųjų teismui. Pastarasis išsireiškė ant naudos Anglijos ir nusprendė, jog ji neprivalo grąžinti Savarkarą. Teismas priešė prie persitikrinimo, jog „suverinitetas“ Francuzijos nebuvo peržengtas, nors Savarkaras suimtas buvo per Francuzijos policiją ir išdavimas Savarkaros Anglijai yra neteisingas, bet teismas pripažįsta, kad tarptautiškos tiesos nežiuri į tokius dalykus, kaip į neteisingus išdavimus suimtų ypatų.

Iš «Nedėlios» B.

Laivynas reikalauja mergaičių.

Ikišiol matėme visur ant tvorų ir užkampių, kad laivynas reikalauja jaunų vyrų žudymui žmonių, dabar pasirodo,

kad laivyno aficerai reikalauja jaunų mergaičių naktinėse puotose. Taip Bremertone, Kovo 21 nakties laiku buvo suimta dvi mergaitės, viena 17, antra 16 metų.

Jos liudija, kad buvo užkviestos ant naktinės puotos per laivo aficerus «Colorado» laivo, bepuotaujant išgėrė tiek vyno, kad nulipę nuo laivo atsimens, kad buvo suimtos per policiją, o daugiau nieko.

Vardai aficerų, kėlusių puotą, nebus skelbiami, taipgi jie nebus reikalaujami teisme. Kasgi dėjosi ant laivo irgi nebus suteikta žiniai žmonių, ir kas kam darbo?

P. Kietis.

Ka rašo lietuviu laikraščiai.

«Tėvynės» N14 p. J. Laukis išreiškia savo širdingiausias komplementus «Kovos» redaktoriumi, nuo savęs pridūrimė J. B. Smelstoriumi už tat, kad SLA. vadovus pavadino demagogais. Komplementai, kaip komplementai, yra vaisium augščiausio protiško išsilavinimo, galima sakyti perlai «intelektuališkojo» išniekinimo, prieš juos nieko neturime. Tėčiaus, nors mums tas ir netiktų, norime augščiausiai išlavintam p. J. Laukio protui patarti, nors į žodynus pasižiūrėti, kad suprasti žodžius «demos» ir «agogos» ir prasmę jų sykiu kruvon sudėjus, kad suprasti, jog p. J. Laukis dar nėra žmonių vadovu ir jam vardas «demagogue» nepriklauso. Lyginai augščiausiai išlavintas protas nesugiebė suprasti priežas ties, kuri J. B. Smelstorių privertė pasmergti tą, kas mindžioja žmonių teises. Anaipol nemanome rivalizuoti su J. Laukiu už «Tėvynės» redaktorišką suolą, verčiau lai p. J. Laukis pasižiuri į savo tikrą rivalių p. J. O. Širvydą. J. B. Smelstorius pasmerkė K. Dzuko-Balevičiaus-Bajoruno chirurgišką metodą todėl, kad ja pasinaudojant gydančiam «sergantį» Susivienijimą p. Damijonaičio daktariškamjam štabui, Susivienijimas liekasi nepasivaldančia kreatora...

Pasmerkėme išniekinimą referendumo, suprasdami jį visai netaip, kaip p. J. Laukis, kuris pripažįsta referendumą (lyg caras žmonių dalyvavimą valstybės valdyboj), bet seimą (suprasdamas taip kaip caras valstybės Dumą, kur sprendžia ne žmonių dalyvavimas, bet Puriškevičiai ir Stolypinai) už augščiausiajį įstaigą, prieš kurią turi nusilenkti žmonės, kurie tą įstaigą steigė, kadangi to nori carai. Ar p. J. Laukis nežino, kas buvo, jeigu prieš parlamento nutarimą priešinasi šalis, nes nutarimą padarė tulos grupos papirkti atstovai? Bet tiek to su tuo, tik dar reikia pridurti, jog pasekmės žmonių reikalavimų išniekinimo pagimdo tuos Laukiui neapkenčiamus «triukšmadarius» ir finansiskai nupuldina šalis ir draugijas.

Kaslink J. B. Smelstoriaus protiško išsilavinimo, pripažįstame p. J. Laukiui tiesą, kad J. B. Smelstorius neturi tokio išsilavinimo, kad taip begėdiškai «sąžiniškai» į akis žomėms gražiais žodžiais meluoti, kaip p. J. Laukis, kuris irgi neišlavys «Kovos» redaktoriaus protą, nes J. Laukio mokslas ne darbininkų naudai. Link J. B. S. jausmo teisingumo išlavintam p. J. Laukio protui turime pasakyti tą, kad tas

*) «V.L.» redakcijos prierašas prie p. Šeštoko „Atviras Laikas į Redakciją“.

jausmas niekad nebus panašus į jausmą J. Laukio. Tas J. B. Smelstorius ir plačiųjų minių jausmas, liepė jam sušukti tokiu balsu, kad pasislėpę uztvoryje netikri vadovai išgirstų, išlįstų, išeitų prieš minią ir pasirodytų jai, kuo jie yra. Jeigu geistina, pasakysime dar, kad: **begančio liaudies judejimo aktas marksistams daugysk svarbesnis už tuzinus senos tvarkos palaikymui sutaisytu programu.** Ar aišku?

Taip, p. Lauki, mums buvo tas reikalinga, idant išeitumėt prieš minią, nutraukę nuo savo veido nervę, ir pasirodytumėt kuom esate!... Matome. Dėkingi esame už pasisakymą, atviri priešai mums reikalingi.

Jeigu «Kovos» redaktorius būtų atsakantis savo užimamai vietai, pav. kaip: Kautskis, Engels ir pats Marksas, sakai p. J. Lauki, pavadintum stačiai juodašimčių, dabartinis «Kovos» redaktorius dar neužsipelao to vardo, nors ir negalit jį prie savęs prilyginti. Taip, to norėjome, kad pasisakytumėt kuo esate!

Sąjunga patartume nesirupinti, nes sąjungoje toleruojama žmonių valia ir ta žmonių valia netinkantį jiems tarną gali be «triukšmo» prašalint nuo užimamos jam netinkančios vietos. Ar atsako, ar neatsako, tai sprendžia žmonių balsas, o ne autoritarizmai Laukių, Damijonaičių, Dzukų ir jiems panašių. Laukiui į sąjungos dalykus nosies kišti nėra reikalo, nes čia jo «diktatorystė» nebus pripažinta...

Męs trokštame, kad nuo darbų J. B. Smelstorius ir jam panašių paraustų visa pavergtoji liaudis ir juodiems nebutų vietos tarp jos.

Republikoniškoji «Lietuva», pradeda virsti radikališka. Džiaugkimės lietuviai darbininkai, nes ir «Lietuva» N14 savo redakcijoje peržvalgoj atkatoja net šešis kartus žodį **S o c i j a l i z m a s**, rašant jį su didžiąja raide ir kiekvieną iš naujos eilutės. Ar dabar kas gal pasakyti, jog „Lietuva“ socializmu bjaurisi?

Demokratiškoji „Vien. Liet.“ N14 patalpino kokio ten p. Nežemaičio apskelbimą „Keleivio“ ir „Kovos“ kruvinaisiais smakais, kurie nori praryti mylimąjį Susivienijimą sykiu su mylimuoju prezidentu Damijonaičiu, kuriuo p. Nežemaitis visiems lietuviams liepia „tokiu prezidentu, kaip p. J. M. Damijonaitis, pasidžiaugti“... „V. L.“ redaktorius irgi jiškodamas protekcijos pono prezidento ir jo štabininkų, kad su jų pagalba prisilieti arčiau prie Susivienijimo rindos, savo prieraiše koketuoja, koliodamas „Keleivį“ ir „Kovą“ už pasakymą „apie atskaitos slėpimą“. Nors jau išaiškinta, kad atskaita dėl šiokių ir tokių priežasčių „suvėlinta“ ir ją gavo tik „neriaušininkai“, bet p. J. O. Širvydas nesiliauja šaukęs ir pravardžiaves „melagiais“, tečiau nieko nesako ar sumeluota, paduodant toj atskaitoj finansinį Susivienijimo stovį. „Kovą“ ir „Keleivį“ pavadina gražesniai už „kruvinuosius smakus“ vardais, nes turbut žino, kad „Kovos“ ir „Keleivio“ redaktoriai negal praryti net svetimų knygų, nė spaudinties svitimomis lėšomis sau knygas, kaip kitados buta... J. O. Širvydas meldžiasi prie viešpaties, kad da-

leistų jam tapti taip galingu, idant galima būtų praryti... na, negeistinus...

Klerikalų „Draugas“ N18 viešai prisipažįsta, kad paduodamas žinias apie protestantų vedusiųjų pryčerių «baisy nemoraliskumą», už kurį vienais metais likos nubausta lengviau ir sunkiau net 17 šimtų tokių pryčerių (moralybės mokytojų), sako, kad laikraščio vardą „Baltasis Dramblys“ tyčia sumislijo. Tą neabejojome, kad sumisljė, bet norėjome, kad pats „Draugas“ taiti pasakytų. Pasako. Reikiška begėdiškai, kaip tik kunigiška sąžinė leidžia apšmeižė 17 šimtų žmonių. Lyginai sako, kad ir „Monitobos Žiuronas“, kuriuo remiasi, kad prirodyti, jog laisvosios meilės plėtotojais yra socialistai,— taipgi sumislytas, kad iškriti „Kovai“ šposą ir viešai apšmeižti socialistus. Gražūs doros plėtotojas tasai klerikališkas „Draugas“.

Atminčiai 3-ju metu sukaktuviu.

Atvykau į šią, taip vadinamą palaimintą šalį, kur pie nas teka ir aukso kalnai. Atvykau pradžioje 1908 metų, kada pulkai bedarbių slankiojo gatvėmis, kada visoj šalyje buvo darbininkų nuliudimas, baisūs tai buvo metai darbininkų luomai.

Visur buvo nuliudimas. Taipgi ir man buvo baisu, ypač kada pažįstamų neturėjau, bet tuojaus susipažinau su drg. J. L., kuris man duodavo pasiskaityti darbininkų knygelių ir «Kovą»; vėliau 6 d. Gegužio prisirašiau prie L. S. S. 1-mos kuopos Philadelphia, Pa.

Dabar «Kovą» mūsų sesutę, mūsų vadovę, musu užtūrėj taip pamylėjau, kad jeigu kada nesulaukiu «Kovos», tai rodos taip ilgus laikas pasidaro, rodos, kad į kalėjimą esu pa puolęs. Atmindamas dabar 3-jų metų sukaktuves, 6 d. Gegužio š. m. ir velydamas jai gerų pasekmių, kad dar geriau ardytų mūsų priešų-kapitalistų spėkas, aukauju nors mažą dovanėlę į «Kovos» fondą, t. y. išleidimui Gegužinio numerio. Mano širdingi žodžiai: bujok linksmai tu «Kovą» ir sklaidyk tamsybės jiegas!

Gal ir kiti draugai neatsisakys sušelpiti tą mūsų motiną, mus darbininkų organizacijos apginėją, nes draugai ir draugė, tik męs ją galime gelbėti ir sušalpti. Taigi draugai, kurie galime, pagelbėkime nors menkomis aukomis. Aukauju 50 centų, nors mažai, bet visgi auka.

Su socialistiška meile, A. J. Neris.

Milvaukėj jau reikėjo abiem senoms partijoms susitarti ir dar pasinaudoti katalikų bažnyčios patarnavimu, kad sumušti rinkimuose socialistų kandidatus. Lai gyvuoja Milvaukės socialistai!

Kalifornija, Montana, Michigan, Nebraska ir kitų valstijų mistai, kurie atidavė administracijas į socialistų rankas, prigelbė Milvaukei pertikrinti visuomenę, kam tur pavesti valdžią.

Socialistui po kovos laimėjimui bei pralaimėjimui nevalia atsigulti, tik rankoves geriau pasirašyti ir imties už tolesnio darbo kol galutinos pergalės neatsieksim. Tada visl pasilsėsime.

Senas Vincas, R. R.

JIS DINGO.

(Iš revoliucijos atsitikimu.)

(Tąsa)

— Prasišalint... Bet kur?... Jeigu šiandien tapčiau paukščiu, turėčiau jo sparnus, tai lėkčiau ten toli, toli!... — kur yra laisvė žodžio, kur laisvė spaudos ir ten veičiau. Bet dabar, nes mano triūso vaisius sunaudojo didž-laukiai ūkininkai, o man liko tik badas ir šio baisaus miško rūmai... Aš atskirtas nuo žmonių, draugų ir nuo mylimos motinos!... Privertė slapstytis po šiuos krūmus, kaipo necivilizuotam žmogui. O ryto, gal pagaus mus ir uždarys į dvokiančią klėtką ir kaipo žvėris badys įkaitintomis geležimis, plaks nagaikomis ir galiaus pakabins ant kartuvių... Man baugu!... Mums visiems baugu... Męs nebijome mirties ant kovos lauko ir nesislepiaime nuo jos!— bet bijome kalėjimo ir žiaurių budelių rankų...

— Nesirūpink Jurgeli, aš suradau draugus, kurie paskolino pinigų tavo kelionei į užsienį. Tuoj ateis čion tamistos motina ir draugai atsiveikinti jus.

Jums, taipgi atneš pinigų draugai ir gentis, jūs irgi galėsite kartu važiuot. Šiąnakt jus perves per sieną ir ten busite laisvi...

— Tai mūsų draugai neapleidžia mus!!

— Niekuomet. Tai jų sventa pareiga.

— Kas ten?— patėmijo vienas iš jų.

— Tai gal namiškiai ateina.— atsakė Petronėlė.

— Reikia šaukti.— pasigirdo tylus balsas iš prisiartinančiųjų tarpo.

— Męs čion.— atsiliepė Petronėlė.

Prisiartinusieji pametė ryšulius ant žemės ir patįs susėdę ilsėjosi, šnekėjosi, svarstė, tarėsi ir pasakojosi vieni antriems savo atsitikimus, kuriuos sutiko per šitas dvidešimt keturias valandas.

— Na, draugai, neleiskime laiko dykai... Viesvien turime skirtis.— liūdnai kalbėjo Jurgelis.

— Taip, taip,— pritarė visi ir pradėjo ruoštis į didelę kelionę.

Netrukus viskas buvo suruošta. Vieni verkė, atsiveikindami savuosius, kiti karštai kalbėjo apie tolesnį varymą savo pradėto darbo: ragino vieni antrus prie energiškos kovos, ramino vieni antrus ir linkėjo geros kloties.

Palydėjo per mišką link sienos. Sustojo, apsikabino vieni antrus, atsiveikino ant ilgo nesimatymo, persiskyrė ir išnyko vieni antriems iš akių...

* * *

Dirbtuvės sienos juodos. Įkaitusios geležies balsganai rausvi smotai laksto iš vietos į vietą: ten juos darbininkai sukabinę ilgomis replėmis, kiša į kočėlus, kurie varomi garo pajiega, kaukdami sukasi ir netrukus iš įkaitusio geležies šmoto, iškočėja ilgą ir plačią blekė, kuri tinka laivo slemoms.

Arčiausia prie kočėlų stovi Jurgelis. Jo veidas ir nuoga krūtinė nedaug skiriasi nuo įkaitusios geležies; visas tarsi ugnyje dėga... Jis dirba energiška, jo rankose viskas tirpsta tirpsta. Jis nori užsidirbti pinigų, kad atsisteisti su savo draugais, kurie jį išgelbėjo iš baisios mirties nagų, kad pasiųsti po keletą centų ant maisto savo serai motinai, ir kad atsiimti pas save savo mylimą Petronėlę.

Pabaigęs savo darbo valandas, laukdavo prie kontoro durų, ar neprireiks kartais ant nakties darbininko, o jeigu

prireikdavo, jis su noru stodavo dirbti antras dvylika valandų: be miego, be pailsio ir kartais be valgio, nes nieks neatnešdavo jam vakarienės, o atsitraukti nuo darbo nė ant valandėlės negali.

Tokios ilgos valandos darbo, karštis, dulkės ir badavimas, Jurgelio skaistų veidą— padarė mėlsvu ir juodu, gražias mėlynas akis— permainė į lavono įdubusias ir aplink pajuodusias, krūtinė įdubo, pečiai atsikišo į priekį, nugara susilenkė kaip lankas ir iš jauno ir gražaus vyro, liko tik griuvėsis... Darbas nesiseka, rankos ir kojos dreba, kosulys kutena gerklę ir krūtinę alsuoja, tarsi žuvis, išmesta ant sausžemio, trokšta vandenio.

Jau uždario neužtenka daktarams, kurie vilioja iš jo skatikus, duodami nuodingus vaistus, kurie uždega jo kraują tam kartui ir jam pasidaro lengviau, bet tas lengvumas tik tai dienai.

Gauna laiškus nuo savo mylimos motimos, kuri verkdamą šaukia:

«Brangus mano sūnau!— gelbėk mane kaip galėdamas, nes jau antras mėnuo neišlipu iš lovos ir valgyt neturiu ką. Atmink Jurgeli, kad laukia mane juoda ir baisi mirtis... Tavo nelaiminga motina...»

Rytą atsikėlęs anksti einą į fabriką, vos-vos kojas vilkdamas. Ten randa jau kitą jo vietą dirbant... Darbdavis atsako jam:— «gali eiti namo, nes man tinginių nereikia». Parėjęs namo, randa laišką nuo savo mylimos Petronėlės, kuri rašo:

«Mielas Jurgeli... Esu baisiam padėjime... Padarė kraują pas mane ir rado... Laimė, kad nebuvau tuom laiku namieje... Dabar slapstausi. Tuom tarpu gyvenu pas seserį, bet nežinau, kurią valandą uždės ant mano rankų žvangančius retėžius...»

«Būk toks geras... Atmink mane! Nenorėčia dar mirti. O baisu yra mirti tarp priešų ir budelių rankų... Baisu... Labai baisu... Tavo Petronė».

Jam akis aptemo, galva svaigsta ir per įdubusius veidus pradėjo riedėti ašaros. Jis pasirėmė ant alkunių, pakavojo veidą tarp delnų ir pradėjo mislyti apie Lietuvą, kurioj jis gimė, augo ir kovojo už jos parvargusių-belaisvių proletarijatą...

Jis mato prieš akis Lietuvos kaimus ir laukus, mato nudriskusius ir suvargusius laukų darbininkus ir mato dūkstančius kazokų burius, kurie žvėriškai plaka žmones, vagia jų turtus; mato suvargusią savo motiną, kuri iškėlus rankas, kuriomis ji nešiojo, šaukia pagelbos nuo savo sūnaus ir išmėtinėja jam.

Jis mato savo mylimą Petronėlę, kuri apsivilkus juoduose rūbuose, tarsi pasirengus ant mirties, laukia kuomet pagaus ją, pūdis kalėjime, išjuoks ir žvėriškai pasielgė, pakabins ant kartuvių. Jos veidas išblyškęs, akis pasriuvusios ašaromis ir tarsi nežinodama prie ko pulti— laukia pagelbos nuo numylėto Jurgelio.

Jis mato viską baisiam paveiksle, jo rankos drebėjo ir krūtinė sunkiai alsavo... Jis verkė...

Šeimyninkė dagirdus, kad Jurgelį atstatė nuo darbo, todėl spėjus išengti į kambarį, neatkreipdama atydos ant jo likimo, tarė:

— Ko dabar žliumbi, nei vaikas?

— A...? Tai tamista, gerai.— o ką sakysite?

— Užmokėk už kambarį ir valgį visos savaitės.

— Atleisk meldžiamoji, palauk truputį.

— Palauk, palauk! O tam laukimui nėra galo: kaip toms knygoms, laikraščiams tai turi, o man palauk... Laukti negaliu! Atiduok!

LAISKAI | REDAKCIJĄ.

GERBIAMOJI «KOVOS» REDAKCIJĄ!

Patėmijau, jog rengiama 1 mos gegužės (darbininkų šventės) išleisti nepaprastą, papuoštą numerį, taigi tas pilnai nudziugino mane, nes jau nuo seniai trokštu to džiaugsmo apie darbininkų šventę. Kada pamislįju, vartau «Kovos» kompletus, jieškodamas suraminimo eilučių, tai įžymaus straipsnelio, apie tą šventę.

Taigi šiuomi prisidedu nors su maža dalele, pasiūsdamas \$1.00, už pusę kurio malonėsite prisiųsti to num. tiek egzempliorių, o kita pusė liksis kaip auka dėl apdengimo lėšų. Be to aš patarčia spauzdint apie maž-daug 5-6 tukstančius egzempliorių, kad užtektų iki kitam metui, nes manau, jog jie bus visi gana lengva pardavinėti laike prakalbų bei prie brošiūrėlių, arba rengiant viešus mokslu vakarus galima padaryt tikietus šc brangiaus, o atėjusieji gaus po minėto numerio egzempliorių, ir tokiu budu pasklis socialistiška propaganda po kožno lietuvio butą.

Prieg to butų malonu, kad netik karikatūros patilptų, bet ir paveikslai-iliustracijos įžymesnių socializmo gvildentojų, k.t. K.Markso, F.Engelso, Bebelio, Debo, Bergerio ir kitų. Taipgi ir iš lietuvių tarpo darbštesnių, nesutapsių savo vardo nepastovumais, k.t. M.Račūtė, S.Michelsonas, J. B.Smelstorius (argi jis yra su ilga taip nose, kaip kad piešė «Progresas» bei «Dagis»?) ir kitų.

K. Arminas.

II.

GERBIAMOJI «KOVOS» REDAKCIJĄ:—

Kaslink išleidimo papuošto «Kovos» gegužinio numerio, tai aš pritariu su mielu noru ir tam tikslui nuo savo uždarbio paskiriu dalelę. Butų labai malonu, kad draugai rašėjai apsakėlių, eilių ir straipsnelių, kurie pasišventė socializmui, pasirengtų papuoštą numerį «Kovos» savo mintimis. Męs jums draugai negalim nėkiek atlygint už jūsų neuilstantį triusą dėl mūsų, rodant šviesą; daugelis jūsų turite užsidirbt pragyvenimą fabrikose ar anglekasyklėse, o liuosąjį pasilsio laiką pašvenčiant žadinimui miegančių brolių ir sesučių. Bet nors galėtume parodyt, kad girdim balsus, jaučiam širdies troškimus paliuosnot darbininkų minią iš verguvs.

Gegužės pirmai gal ir Strazdas su Ilgunu užgiedos? Jau valanda laiko kaip skaičiau jų daineles. Gal nuילו, nuvargo bežadydami brolius, o ypatingai sesutes, taip dručiai įmigusias? O gal visai nustojo vilties, manydami, kad jų darbas pasilieka veltu balsu, šaukiančiu tyruose? Netie-a! Vis randsi daugiau ir daugiau atbundančių ir pradeda patėmyt šviesos spindulius. Nors gana sunkiai kyla darbininkai per ilgus amžius miegoję, bet kartą pažinę apgavystes ir supratę, kad bus galima kada-nors pasiliuosnot iš tų retėčių, jau tie negrįš atgal už jokus turtus, netik patįs stengsis eit keliu, kur šviečia išsiluosavimo vilties kibirkštėlė, bet maloniai kvies paskui save draugus ir drauges ir visuomet bus dėkingi tiems, kurie parodė tą šviesą.

Visiem iškalno tariu nuoširdžiai ačių, straipsnelių, api-

sakaičių ir eilių rašėjam.

Su meile, 15 kuopos narė M. M.

III.

GERBIAMOJI REDAKCIJĄ:—

Ar negalėsite atsakyti ant mano šių klausimų:

1. Delkogi taip neužkenčia tautiečiai darbininkų socialistų, o bet iš jų centus vilioja?

2. Dėlko tautiečiai nekovoja už darbininkų geresnes sąlygas visose darbo šakose. Juk čia Suvienytose Valstijose Amerikoj jie savo tautos kitaip nepakels, vien tik pagerindami darbininkų buvį.

3. Skaitydamas tautiečių laikraščius randu daug rašoma ir draudžiama, kad negerti svaiginančių gėrimų. Bet «Lietuva» net apgarsina ir siulo geriausios degtinės S-o-l-o Rye ir liepia namie turėti. Tai kam gi čia tikėti: išpradžių laikraštis draudžia, o ant galo pats perša, kad gertų žmonės.

Purenas.

1. Neapkenčia todėl, kad socialistai jiems į akis sako, jog nesirupindami pirmiausiai darbininkų išliuosavimu iš po valdonų jungo, gina viešpatavimą valdonų, yra darbininkų klesos priešais.

2. Nekovoja už darbininkų geresnes sąlygas, nes nori, kad darbininkų klesa vis butų pavergta, prietaringa ir tamsi, nes tokia lengviau yra išnaudoti ir ant jos viešpatauti tinginiams ir dykaduoniams. Jie liaudies neskaito «tauta», todėl jiems liaudies buvis nerupi.

3. Rekliaama arba garsinimas humbugo ir žmonėms kenksmingo dalyko, laikraščiuvi neša pelną, o dėl pelno priešingai savo sąžinei giria tatai, kas vertas pasmerkimo.

Red.

SVARBIOS ŽINIOS.

Sukilimas Ispanijoje.

Žinios skelbia, kad Ispanijos provincija Malaga, apskelbė sukilimą prieš monarhiją ir sykiu atskyrimą provincijos nuo Ispanijos valstybės. Provincija likosi apskelbta savistovia respublika. Mieste Cannilas de Aceitune, atsibuvo kruvini susirėmimai sukilėlių su kariuomene. Sukilėliai paėmė kazernes ir kariumenę išvaikė. Iš Madrito pasiųsta kariumenė priešai sukilėlius, o valdžia butent nutarusi pasinaudoti aštriausiomis priemonėmis dėlei nuslopavimo sukilimo.

Taipgi Ispanijos parlamente kilo gana smarkų ginčai, kuomet Kartezų partijos atstovai nusprendė atmeti peržiūrėjimą dalyko linkui nužudymo prof. F. Ferrero. Socialistų atstovas Povyilas Iglesias parlamente apreiškė: «Parlamentui atmetus, prisieina dalykas pernešti gatvėn, kad ten klausimą išrūsti»... Kalbama, kad reikia laukti abelno žmonių sukilimo Ispanijoje.

Italų socialistų sąjunga nutaria kovą.

Italų socialistų sąjunga suvažiavime, atsibuvusiame šiomis dienomis Utica, N. Y. mieste priėmė nutarimą, kuris

skamba: «Kadangi katalikiškoji bažnyčia yra priešu darbinikiško išsiliosavimo ir palaiko kapitalistų viešpatavimą, sykiu morališką ir ekonominę verguę, todėl nutariame pertraukti visokius ryšius su egzistuojančia bažnyčia ir kovoti prieš ją visokiomis galimomis priemonėmis; socialistai mūsų sąjungoj turi atsakyti arba nuo bažnyčios, ar nuo sąjungos.

8 val. darbo diena priešinga konstitucijai.

Pennsylvania valstijos augščiausias teismas nutarė, jog 8 valandų darbo diena priešinga yra konstitucijai. Pittsburgo kontraktorius John Cossey, buvo nuteistas už nepaisijimą unijos reikalavimų, pagal kuriuos kontrakte pažymėta 8 val. darbo diena. John Cossey sulaužė kontraktą, tačiau augščiausias teismas išradęs 8 val. darbo dienos sutarimą piešingu konstitucijai, kaltininką nuo atsakomybės paliuosavo.

Išnaudojimas ir laužymas kontraktų per kapitaistus, reiškia, sutinka su konstitucija.

Naujas Dūmos pirmininkas.

Į vietą Rusijos valstybinės Dūmos pirmininko Gučkovo likosi išrinktas atstovas iš Ekaterinoslavo, Rodzianko, kuris yra nariu konservatyviškos partijos ir šalininku politikos kruvinojo Stolypino.

Rusų dienraštis «Rieč» išrinkimą Rodzianko Dūmos pirmininku komentuoja, kaip susitaikymą Stolypino su spalininkais, kadangi Rodzianko ištikrųjų likosi išrinktas į Dūmos pirmininkus, pasidėkavojant tik spalininkų balsams.

Fedorenko vėl pavojus.

Slaptoji taryba priėmė valdžios apeliaciją, reikalaujančią išdavimo Rusijos valdžiai S. Fedorenko, kuris kaip žinoma, buvo suimtas per Kanados policiją ir laikomas kalėjime Winnipege.

Suvirš 50 tukstančių dol. likosi suaukauta New Yorke, Chicagoj, St. Paul'e ir kituose rytiniuose miestuose Amerikos ir Kanados gelbėjimui Fedorenko, kuris buvo Kanados teismo nuteistas išsiuntimui Rusijon. Socialistų pagelba nebuvo veltui, Fedorenkas likosi laikinai iš kalėjimo paleistas, nes jo areštavimas nebuvo paremtas kaltybės tikrais darodymais. Paleistas Fedorenko dingo. Pajįstantieji sako, kad randasi kur tai pietinėse valstijose, kiti kad aktyviškai dalyvauja Meksikos revoliucijoj. Rodos detektyvai vėl pagal caro liepimą jieško Fedorenko.

Korespondencijos.

Rašyti reikia visados tik juodu rašalu ir tik ant vienos pusės popieros, neperšviečiamos; viršuje palikti bent dvi eilutes neužrašytas žinios turi būt teisingos, paduotos teip, kaip atsitiko, be ilgų privadžiojimų ir pamokinimų. Žinios iš darbininkų gyvenimo visados bus patalpintos.

EDWARDSVILLE, PA. Vietinė moterų draugija «Byrutė», kurios tikslas yra: paraginti moteris rištiesi draugi-

jon, vienybėn, susielpimui ir apšvietos dėlei, ypač tarp moterų, kaip tai: rengti prelekcijas, prakalbas, aiškinti moterų reikalus ir tt.. Balandžio 2 dieną parengė prakalbas. Kalbėtojais buvo: A. Grybiutė, K. Šeštokas ir J. Čepulis.

A. Grybiutė kalbėjo vien apie moterų klausimą: ragino vienytis, šviestis ir reikalauti lygių tiesų su vyrais. K. Šeštokas, pirmoj savo kalbos dalyj nurodinėjo, kaip moteris, kurios atlieka draugijoj tokį sunkų darbą, t. y. gimdo ir auklėja žmoniją yra paniekintos, pavergtos ir net nelaikomos už lygias gamtai, ar dievo sutvėrimams; kaip ir šiandien, nors ir dvidešimtam amžiuje, o vienok atskirtos nuo svarbesnių draugijos reikalų, yra beteisėmis, neturi jokios galės nė politikoj, nė kulturoj. Todėl moteris turi rištis į draugijas, vienytis ir veikti idant, iškovoti sau lygias tiesas, idant pasiluosuoti iš nelaisvės kokioj jās laikė per ištisus šimtmečius ir šiandien tebekankina.

Antroj savo dalyj kalbos, K. Šeštokas plačiai išaiškino, ką reiškia socializmas teorijoj ir praktikoj. Labai suprantamai išdėstė, kaip tarp laisvai gyvenančių žmonių atsirado nelygybė ir valdonai pavergė valdančiuosius ir kaip atsirado šiandieninis surėdymas.

J. Čepulis nurodinėjo netikumą šiandieninio kapitalistiško surėdymo

Tarpuose buvo deklamacijos, deklamavo: K. Mazurkevičienė, B. Žukienė, A. Stanaitienė, Šlekaitis, Danilevičius ir A. Grybiutė. Visos deklamacijos ir prakalbos nusisekė labai gerai.

Butų labai geistina, kad ir kituose miestuose ir miesteliuose, meteris parengtų taip grazius ir visiems naudingus susirinkimus.

B. Ž u k i e n ė .

WATERBURY, CONN. Vasario 25 d. š. m., LSS. 34 kuopa statė ant scenos dviejų veiksmų komedija «Pabaigtuvės».

Turinys maž-daug tokis: Peliksas ir Teklytė veikalo didvyriai. Šambelionis Teklės globėjas, suziedoja Teklytę su savo sunum, kuris tuomet dar mokinaši užrubežyje, bet nė Teklytė, nė Peliksas nepasipažino. Staigu Šambelionas laišku praneša savo seserei Erazmieniai, jog tuojaus pribus su savo sunum pas Teklytę. Tėvas turi reikalų atvažiuoja ant rytojaus, o Peliksas neiškęšamas pribuna pirma.

Teklė ir Klera (Klera Erozmienės duktė, Teklės draugė) sumano Peliksui užtaisyti šposą. Teklė persirengia į sodžiaus mergaitę, Klera užima vietą Teklės ir pirmutinė sutinka Peliksą. Kelra nepatinka Peliksui ir jis nori išvažiuoti, bet Klera sulaiko. Pagaliaus pasirodo Teklė sodžiaus mergaitės rubuose ir Peliksas į ją įsimyli.

Ant rytojaus pribuna Šambelionas. Merginos prikalbina ir jį pagelbėti erzinti jo sunų— Tėvas sutinka. Pagalios pareina darbininkai nukirtę rugius, parneša rugių vainikus ir rengia pabaigtuves.

Teklė (kuri išvakaro pasivadino save Rozyte, į kurią jis įsimylėjo), pareina kartu su darbininkais iš lauko nešdama kviečių, o Katriutė (sodžiaus mergaitė) rugių vainikus. Čia

Peliksas nori pamesti ir tą Rožytę, bet kuomet Rožytė sugražina jam žiedą, pamato, kad ta pati sodžiaus mergaitė Rožytė, į kurią buvo įsimylėjęs yra Tekle, tik visą laiką jį erzino.

Prasideda pabaigtuvės. Darbininkų choras dainuoja dainas, šoka, žydėliai grieže ir taip viskas pasibaigia.

Lošėjai savo roles atliko, galima sakyti gerai, taip kad kritikai vietos nėra. Tik tiek galima pastebėti, kad merginų rubai buvo neatsakanti.

Po perstatymui, Choras po vadovyste J. Pruselaičio, su dainavo pora dainelių.

Vakaras padarė didelį įspūdį ant publikos; matomai kiekviename priminė Lietuvą, jos kaimus ir žmones... Nevienas gilus atsidusėjimas išsiveržė iš susirinkusių krutinių, matant ant scenos Lietuvos veiksmus...

Tik tiek apgailėtina, kad mūsų žmonės mažai tam atjaučia. Tiek pašventė laiko artistai mylėtojai iki išsimokino tokį sunkų veikalą, o žmonių susirinko tiek, kad galima buvo suskaičiuoti ant pirštų.

S a u l i u s .

BALTIMORE, MD. Mūsų mieste dabar žmonės krukta kiek galėdami, draugystės ant mitingų svarsto, kaip čia sutikti ir prisirengti prie tų apvaikščių ir seimų, kurie ateis šįmet Baltimorėj, nes turbūt jų bus ar tik ne 5, jei ne daugiau. Ant garbės dievui, tegul dirba išsijuosę krikščionystės ir tautystės naudai.

Romos katalikai ir tautiečiai, abeji rengia po teatrą laike seimų. Katalikai statys ant scenos 5 aktų dramą «Putvilę», o tautiečiai «Mindaugį». Abudu veikalų suloš vietinė «Teatrališka Darugystė». Tautiečiai rengia didelį apvaikščių, kuris lėšuoja daug pinigų, o klausimas ar jis atneš darbininkams kokią naudą? Nė jokios, vien tik bereikalingą laiko eikvojimą.

Vien tik gali atnešti naudą perstatymai, kurie tik ir reikalingi liaudžiai. Na, tą viską parodys laikas, pasidalysime žinutėmis su «Kovas» skaitytojais.

Balandžio 4 dieną LSS. 14 kuopa statė ant scenos 3-jų veiksmų dramą «Baltrus Turazeris». Kuopa nesandžia, veikia kiek gali: retkarčiais rengia teatrus, balius ir prakalbas. Šįmet buvo surengus mokyklą, kuri turbūt po velykų užsidarys.

Perstatymai visados čion nusisekdavo neblogai, taip ir šitas veikalas atliktas neblogai. Nors ir buvo šioki-toki trūkumai, bet tai vis atleistina, nes taip trumpu laiku pastatyti tokį sunkų veikalą tai reikia triuso.

Publikos prisirinko pusėtinai ir kuopa turės šiek-tiek pelno.

Socijalistams neblogai sekasi, artistai mokinasi perstatymus seimams. Pabaigę seimus, vėl imsime prie progresyviško darbo, kuris atneš naudą.

A r i s t o t e l i s .

Likvidacija.

S. L. A. 111 kuopa nuo laikyto susirinkimo Kovo 26 dienos š. m. nustojo gyvavus. Kadangi SLA. valdo keliatas

biznierpalaikių, kurie apie draugijinį rėdymąsi neturi jokio supratimo, kuopoms nedaleistina laisvai išreikšti savo mintis SLA. reikaluose.

Juk kuopos taipgi susideda iš žmonių, turinčių savo protą ir mintis, bet įsakoma pildyti paliepimus centralinės valdzios ir mokėt seimų uždėtus mokesčius. Laukti 26 seimo, pataisant dabartinę tvarką, tai tuščia lukestis, seimas nereiškia didumą balsų.

Kuopos turtą \$5.81 (atmušus lėšas 10c.) paskyrė sekančiai: literatūros fond. \$2.86, kankiniams \$2.85.

Kuopos Čerterį, užrašų knygas ir kiti papiergaliai liekasi pas buvusį prezidentą J. B. Jusaitį iki 26 seimui.

Buvusis kuopos išd. J. Jankauskas.

SAJUNGOS REIKALAI.

L.S.S. Centro Sekretoriaus Pranešimai.

- 55) Per J.Šukį prisiųstas iš Europos laiškas, pasiųstas P.K.
- 56) STK. K-jos trečiuoju nariu išrinktas J.Norvaiša.
- 57) Aplaikyta C.Sekretoriaus iškaščiai \$3.83 už February.
- 58) J.J.Nieniaus rezignacija pasiųsta P.K-tui.
- 59) Užklausus J.O.Širvydo pagal P.K-to nutarimą, kuris liekasi negarsintas organe, kas dėsijosi su per Bagočių paaukautu laikrodėliu Sąjungai 1907m., gautas paaiškinimas, kuris bus pasiųstas P.K.
- 60) S-gos C. Knygų Perž. Komisijai pasiųsta sulyg P.K-to nutarimu M.Šlekio teiravimasis linkui Januškevičiaus paskolės dėl sulyginimo su dokumentais.
- 61) J.S.Pruselaičio įnešimas, kad «Kovoje» būtų garsinama Moksl. Pask. Rat. Centro valdybos narių adresai, pasiųsta V.K.
- 62) V.K-to nariu iš IX Rajono išrinktas J.Druchas. Pranešta V.K. sekretoriui.
- 63) 119 kp. pareikalavo, kad prisiųsti jai referatą; paaiškinta, jog jokio referato pas C.Sekr. dar nesiranda.
- 64) Bagočiaus reikalavimas, kad jam būtų mokama % už jo pinigus (algą), kurie randasi S-je, pasiųsta P.K-tui.
- 65) J.Stasiulevičiaus įnešimas linkui K.Šeštoko pasiųstas P.K-tui.
- 66) Atsinaujino 27 (New Haven) kuopa iš 8 narių.

14, IV. 11.

LSS. Centro Sekr. A.Purvis.

Pildančiojo Komiteto Tarimas N 5.

Imant į atydą: a) kad P.K-to nekurie nariai ištisų metų ne išreikš savo nuomonę, o tik parėmė svetimąją; b) jei P.K-to tarimui buvo paleisti žinomoje eilėje per P.K-to narius, tai turi vie nokį rezultatą, jei buvo paleista kitokioje eilėje, tai rezultatas buvo priešingas (pav. tarimas link V.K-to referendumo N16), todėl S-gos IV-to rajono konferencija 4 d. Gruodžio 1910m., Brooklyn, N.Y., neturėdama ką-nors prieš drg. P.K-to narius, atranda dėlei patobulinimo P.K-to tarimų ir išvengimui augščiau pasakyto, pareikalauti, kad:

P.K-tas atmestų senąją krivnių tvarkymo taisyklę ir priimtų sekančią: 1) P.K-tas pasiskiria iš savo tarpo sekretorių; 2) Centro Sekretorius įnešimą siunčia pirmiausia P.K-to sekretoriui; 3) P.K-to sekr. nukopijuoja (arba nors sutrumpinęs nukopijuoja) įnešimą, parašo savo sprendimą, kuri tuojaus pasiunčia antrašu iš eilės P.K-to nariui. Savo sprendimo ir įnešimo kopiją pasiunčia pas save; 4) antras P.K-to narys rašo sprendimą, kuri taipgi pa-

atunčia C.Sekr., o sprendimo kopiją P.K.-to sekretoriui. Patį įnešimą pasiunčia trečiamjam P.K.-to nariui; 5) Trečiasis parašo sprendimą ir kartu su įnešimui pasiunčia C.Sekretoriui, o sprendimo kopiją P.K.-to sekretoriui; 6) Jei Centro Sekret. neapmokamas, tai P.K.-to sekretorius iš kopijų parašo rezultatą (taip, kad tiktų «Kovai») ir pasiunčia C.Sekretoriui; 7) Jei už įnešimą kiekvienas P.K.-to narys balsuoja vis kitaip, tai tas įnešimas turi eiti antra eile per P.K.-tą, tik prie jo turi būti pridėti visų trijų narių pirmieji sprendimai. Antra eilė eina tokiu jau būdu, kaip ir pirmoji; 8) Centro Sekretorius turi daboti, kad sprenddami P.K.-to nariai nematytų viens kito nuomonių (t.y. kad nepapultų po viens kito įtekme).

S-gos IV Rajono įgaliota Komisija

P. Dankevičia, J. K. Gilius, P. Norkus.

Passaic, N.J. 8 XII, 10.

Imant į atydą: a) kad P.K.-tas nėra įstaiga, kuri vien tik turi spręsti apie įnešimo gerumą arba blogumą, idant jį atmesti arba priimti (kaip V.K.-tas arba S-gos Referendumas daro), bet turi surasti ir būdus dėl įvykdinimo gyvenime V.K.-to ir S-gos referendumo priimtų nutarimų, todėl negalima balsuoti vien tik už arba prieš, bet turi apsvarsčius dalyką priieiti prie suradimo būdo, kaip įvykdyti patį įnešimą, kas balsuojant atskirai niekad nebūtų galima išsyt nutarti. b) Kad sulyg šiame įnešime paduota propozicija, tai siunčiant įnešimus (jei visų P.K.-to narių nuomonės būtų skirtingos) antru syk per P.K.-tą visgi visi nariai matytų visų nuomones, per ką vistiek nėra išvengiama balsavimas už kito nario pirmesnę nuomonę, todėl įnešu:

Šį įnešimą atmesti, paliekant dabartines P.K.-to taisykles, pagal kurias mažiau darbo, mažiau iškaščių ir pagalios tuom tarpu praktiškesnes už čion priduota.

New York City 25 II, 11. P.K.-to Narys *M. M. Račiutė.*

PS. Tą krivulę neprisiunčiau P.K.-tai anksčiau, pirma — dėl stokos laiko iš priežasties rinkimų ir betvarkės Administracijoje, o antra — kad to Komiteto tarnystė jau baigėsi.

M. M. Račiutė.

Sutinku su drg. Račiutės motyvais ir įnešimu. Dar priduriu, jog tik sukoncentruotos nuomonės gali tobuliaus dalyką išrišti. Draugams sąjungiečiams patarčiau vieton P.K.-to narių nuomones uždaryti kiekvieną į atskirią kletką, geriau būtų, kad rinkdami į P.K.-tą narius atkreiptumėt atydą į tai, kad neišrinkti svetimu protu gyvenančius ir kad Sąjungiečiai patis patėmytų P.K.-to veikimo patėmytų.

Waterbury, Conn. 28 II, 11. P.K.-to narys *J. S. Pruselaitis.*

Sutinku su drg. Račiutės nuomone. Paduotas įnešimas nėra nė kiek praktiškesnis, bet apsunkinantis didesniu darbu C. Sekretorių ir P.K.-to, bei padarantis didelias lėšas S-gai ir, pagaliaus, «Kova» būtų užkimšta visada tik nuomonėmis ir sprendimais.

E. Pittsburg, Pa. 13 III, 11. „ „ *B. K. Kondratavičius.*

LSS. Centro Sekretorius *Aug. Purvis.*

Philad'a, Pa. 14 IV, 11.

Sąjungiečių asyda.

Netikėtai prie mūsų kuopos prisiliejo vienas socialistas, o iš Lietuvos net revoliucionierius, nuveikęs didžius darbus, niekam negirdėtus ir nežinomus, yra Vincas Banevičius. Sakosi buvęs netik darbštus Lietuvoj, bet ir Amerikoj esąs namažai spēkų padėjęs. Gyrėsi geras socialistas.

Neilgai reikėjo laukti, kad pamatyti. Jis per savo ištvirkimą, negauna Auroroj gyvenimo: kur tik nueina, tuoj pradeda skelbti pliovones (anaiptol ne socializimą) savotiško

styliaus, bet jeigu kas užmeta žodį priešais, tada jis ugnia spjauja, kolioja, vagina kuopos narius—administraciją, buk šioji pasilieka kitų narių mėnesines duokles, nesiunčia centran. Atkalbina narius nuo kuopos, sakydamas, kad sąjunga yra supuvus: Sąjungos veikėjus vadina juodašimčiais ir tt.. Taipgi bjaurioja visus žmones tikinčiuosius.

Matydami tokius niekšiskus pasielgimus, priename prie senančio išvedimo: su kvailu galo nėra.

Perstatome tą nuotikį aiškiausioje formoj:

1) Jeigu Vincas Banevičia būtų buvęs revoliucionierium Lietuvoje ir nuveikęs svarbius darbus, tai jis nekalbėtų ir nesigirtų, nes žinotų, kad jojo liukia belangė, męs žinome, kad ir betylint, kaip ve: Purėnui, Rudovičiui ir Fedorankai, grėšia pavojus;

2) kadangi mūsų kuopa gyvavo prieš p. V. B. atvykimą Amerikon ir niekiek nesilpniau gyvuoja jį išsiuntus iš kuopos, ir kad V.B. vietoje stiprinti kuopą, bando griauti, nes ne seniai atkalbino 2 naujai prisirašiusius narius, tas parodo aiškų V. B. tikslą;

3) kadangi kuopa reguliariškai siuntinėja pinigus sąjungos centrai, kur mažiausios nuožuros negali buti apie vągystę ir neištikimybę kuopos. Norėdami persitikrinti, galite pažiūrėti «Kovos» atskaitose;

4) kadangi V. B. nemoka nė skaityti, nė rašyti, tikimės, kad jam ir nebuvo galima socialistus pažinti. Neskaitydamas «Kovos», negalėjo žinoti, kaip sąjunga tvarkosi ir kokiose apylostovose ji randasi, ir per ką V. B. absoliutiškai nieko nežino ir tik savais išmisiais bando diskredituoti organizacijos vardą;

5) neturėdamas jokių darodymų ir faktų, jis negali šaukti mus sąjungiečius—veikėjus juodašimčiais, šnipais, ir tik klaidina žmones, apšmeiždamas ypatus.

Męs nariai LSS. 123 kuopos, pasmerkiame V. Banevičiaus juodą darbą ir išskiriame jį iš kuopos ant visados, tikėdami, kad ir kiti sąjungiečiai atkreips atydą ir nepriims tokių pašlemėkų savo tarpan. Męs taipgi apskelbiame persergėjimą V. Banevičiui, jog jis taipgi yra peržengęs valdžios tiesas, kas gali smarkiai jį nubausti.

Kuopos Kom.: *K. Andrikaitis, M. Paulauskas, S. Švidris ir J. Švidris.*

LSS. VII-to rajono draugams.

Draugai ir draugės! Kaip patėmijot pranešimą mūsų organizatoriaus, jog 8-ta konferencija atsibus 7 d. Gegužio š. m. Plymouth, Pa., ir pavedė surengti 24 kuopai, minėta kuopa ir stengiasi visomis pajiegomis surengti, kad parodyti miniai socialistišką veikimą, svetainė paimta gana atsakanti, plevėsuos vėliava ir kvėpės gėlės. Dalyvauti sušaukiama ir publika.

Todėl gerbiamosios VII-to rajono kuopos malonėkite prisirengti su naudingais įnešimais ir išrinkite delegatus, kurie galėtų išvengti ypatisikumų, nes męs esame liaudies vadovais ir liaudis spręš mesų darbą.

Taipgi draugučiai! Tik su didžiausia energija ir rimtu-

mu prisirengkite ir pribukite į laiką (rodos čion iš visur gatvekariais galima suspėti) išanksto, kad but galima pradėti ant 9 valandos iš ryto, tuomet gal galėsime ir viena diena reikalus užbaigti.

Vaziuojant iš Wilkes-Barrio, reikia imti gatvekarį «Cary Ave», arba ir «Edwardsville» aiškiausia kunduktarius pasako: «Vain street», tai tik apie 30 žingsnių atgal, po tiesiai žemyn, matyt svetainė, ant svetainės durių kabos «Prakalbų konferencijos» apgarsinimai, prieš 9 valandą, vaikščios mus pora draugų pasitikti, tik atvaziuojanti privalote turėti socialistišką ženklelį ant krutines, kad galima būtų pažinti bile vienam draugui.

Vakare toj pačioj svetainėj bus prakalbos, manologas ir deklamacijos, kalbės drgg. svečiai delegatai ir kiti. Užkviečiame ir draugus su patariamuoju balsu.

LSS. 24-tos kuopos VII-to Rajono, 8 konferencijos su rengimo komisija:

K. Arminas ir J. Ližgītis.

Mokslaeivių Pask. Rat. kuopos ir nariai.

Springfield, Ill. 1-mos kuopos:— V. Černauskas, J. Buškevičius, J. Žvingilas, P. Puišis, V. Žvingilas, P. Žvingilas ir S. Katkevičius.

Waterbury, Conn. 2-ros kuopos:— J. Pruselaitis, A. Stočkus, V. Malinauskas, S. Senkus, V. Januškevičius ir A. Naunis.

So. Boston, Mass.:— J. Raulinaitis, Pocevičius, H. Bronish, J. Tuinila, F. Aukštikalnis, J. Naviackas, J. Undžius, H. Stankus, S. Michelsonas (ir mirusi O. Baronaičiūtė).

Chicago, Ill. 4-tos kuopos:— A. Galskis, J. Katilius, J. Mickevičius, J. Tumosa, K. Pocevičius, V. Česna ir A. Sidėravičius.

Easton, Pa. 5-tos kuopos:— V. Stankus, J. Jusaitis, F. Laurinaitis, J. Jankauskas P. Treinavičius, S. Šakys. L. Tilkas, S. Meškauskas, P. Berukštis, J. Kazlauskas ir F. Masulevičius.

Shenandoah, Pa. 6-tos kuopos:— Tik sekretoriaus vardą šitos kuopos turiu, kitų narių vardai man neprisijūsti. Sek. C. Krasnickis.

Brooklyn, N. Y. 7-tos kuopos:— J. Sukys, J. Vazdžiu-nas, P. Kriaučiunas, J. Valatkevičius, J. Matjošaitis, J. Andriukaitis, A. Petraška ir A. Dagis.

Nežinau ar šitie draugai iki dabar laikosi prie M. P. R. ar ne!

M.P.R. Susinešimų Sek. *V. Černauskas.*

Katras tur gaut pašelpą?

Atsišaukusieji 2 mokslaeiviai pašelpos prašo: Beširdis ir P. Puskunigis, pirmutinis Lietuvoj, antras Amerikoj. Taigi, M.P.R. kuopų nariai teiks nubalsuoti, kam mes duosime ateinančiame termine paskolą?

Centras susideda dabartiniam laike iš šių ypatų veikiama-sis komitetas: J. Mickevičius Chicagoj, V. Stiklius Chicagoj (jis nėra nariu), ir Žvingilas Springfield, Ill.; V. Čer-

nauskas susinešimu Sek. Springfield, Ill.; St. Michelsonas finansų Sek. So. Boston, Mass. (atsisako); A. Siderevyčius išdininkas Chicago, Ill.

A. Siderevyčia, 1523 Elk-grove Ave. Chicago, Ill.

Atskaita Mokslaeivių Paskolės Ratelio už 1910.

20 Gegužio, 2-ra kuopa Waterbury-	\$3.75.
18 Vasario, 4-ta kuopa Chicago, Ill -	\$6.75.
20 Balandžio, 6-ta kuopa Shenandoah, Pa.-	\$4.25.
25 Sausio, 7-ta kuopa Brooklyn, N. Y.-	\$4.50.
15 Balandžio, 8-ta kuopa Combridge, Mass.-	\$2.00.
15 Liepos, 2-ra kuopa Waterbury.-	\$4.10.
30 Rugšėjo, 4-ta kuopa Chicagos, Ill.-	\$18.75.
12 Liepos, 7-ta kuopa Brooklyn, N. Y.-	\$4.25.
18 Spalio, 2-ra kuopa Waterbury City.-	\$2.50.
20 Rugsjučio, 7-ta kuopa Brooklyn.-	\$11.00.
Viso-	\$61.85.

Aukos:

Iš Chicago, Ill.-	\$1.05.
16 Berželio per V. Černauską, Springfield, Ill.-	\$6.25.
12 Berželio per A. Baltrušaitį Pittsburg, Pa.-	\$5.00.
6 Rug. per P. Gričių Motrial Canada.-	\$5.60.
6 Rug. per V. Černauską Springfield, LSS. 29 kp.-	\$5.40.
6 Spalio per Skritulskį iš SLA. seimo-	\$2.60.
6 Rug. So. Boston, Mass, O Baronaičiūtės posmr.-	\$70.00.
Viso-	\$95.90.

Pelnas kuopų:

Nuo teatro Brooklyn-	\$28.43.
Nuo teatro ir baliaus Brooklyn-	\$60.81.
Už knygeles „Caras,, 27 egz -	\$2.70.
Viso-	\$91.84.
Viso labo-	\$249.59.

Išplaukos už 1910 metus:

Mokslaeiviui P. G. po 10 dol kas mėnesis-	\$120.00.
Pasiuntimo lėšos-	\$1.20.
Pačto ženkleliai-	40c.
Sukolektavimas čekių-	60c.
Viso-	\$2.90.
Viso labo-	\$122.20.
Išplaukė-	\$249.59.
Išplaukė-	\$122.20.
Pasiliko išde ant 1911 metų-	\$27.39.

Išdininkas, *Antanas Siderevičius.*

Nuok LSS. 32 kuopos.

Mēs LSS. 32-ros kuopos nariai reikalaujame paaiškinimo prakalbų rengėjų Pittston, Pa., kurios atsibuvo 19 dieną Kovo š. m., iš kur gavo tiesą naudoti mus kuopos «Čerterij»!

Paaiškinimą gali duoti ant sekančio kuopos susirinkimo kuris atsibus 7 d. Gegužio 1911 m. Ir ant toliaus, mes prakalbų rengėjams griežtai užginame naudot mūs «Čerterij»!

nes kitaip busime priversti kreipties prie vietinės valdžios, kad pastaroji užtartų.

LSS. 32-ros kuopos K o m i t e t a s .

Aukos Fedorenkai.

Waterbury, Conn. J. Gelgauda, J. V. Stalioraitis, J. Micuta, M. Bendoraičiūtė, J. Jašinskas, A. Paketuris, J. Žukauskas, J. Pilekas, J. Burkauskas, A. Talandzevičia — po 25c; P. Bendoraitienė ir J. Vokietaitis — po 10c. Viso 2.70.

Aukas pasiunčiu drg. F.H. Kuchenbecker, išdininkui gelbėjimo politišku prasikaltėliu.

J. V. Stalioraitis.

Kankiniams: Binghampton, N. Y. A. Palionis 50c; S. Jasilionis ir J. Žvirblis po 35c; S. Vaicekauskas 30c; A. Šuopsis 28c; J. Charna 27c; Ig. Žvirblis, Al. Zukas, J. Vasiliauskas, A. Brazdžio-M. Kirkilo, J. Strakalaitis, P. Zalumskis, F. Palionis, J. Goštautas, P. Nevronis, J. Kugis, M. Rainiūtė, J. Klukunas, E. Zukienė, Al. Tvarijonaičia, K. Smigelskis, A. Kuokalas, K. Žukauskas, J. Tvarjonas, P. Vinckunaičia, J. Šnukšta, J. Jereckas, J. Jasilionis, P. Linkauckas — po 25c; J. Bučinskas 27c.

Prakalbos, manologas, dainos ir deklamacijos, Britol, Conn.

Parentos LSS. 38 kuopos atsibus 22 dieną Balandžio, Old Town Hall, Main St. Prasišės 7:30 vakare.

Kviečiame visus lietuvius ir lietuvaites, kaip vietinius, taip ir iš aplinkinių miestelių ant taip puikaus vakaro, kokio dar pas mus niekadoms neduvo. Kalbėtojas bus iš New Yorko, drg. J. Šukys. Įžanga 10 ypatai Kurie skaitysite šią pranešimą, malonė ki pasakyti ir kitiems.

Visus užkviečia Komitetas.

Teatras ir Ballus.

LSS. 65 kuopa parengia didžiausią teatrą ir balių, Subatoje 22 Balandžio, svetainėje 92 Lafayette st., Patterson, N. J. Bus su-lošta 4 aktų ir 1 paveiklo Žemkalnio drama BLINDA Svieto Lygintojas. Pradžia lošimo 7 val. vakare. Po lošimo šoklai ir leki-ojanti krasa. Įžanga tikta 35 ir 25 centai.

Užkviečia Komitetas.

Atydai Jersey City ir visos apelinės lietuviams

LSS. 59 kuopa parengia didelį maskinį balių su prizais, kuris atsibus 6 d. Gegužio. Svetainės, N. 110 Grand St. Hoboken, N. J. prasišės 7 val. vakare ir trauksis iki rytui.

Malonei užkviečiame visus vyrus ir moteris ant to linksmo vakarėlio, kokio dar iki šiol čion nebuvo. Įžanga vyrams 25 c., moterims ir merginoms 15 c.

Užprašo Komitetas.

Didelis balius.

Rengiamas LSS. 15 kuopos, ant 1 dienos Gegužio, Malnierių salėje Minersville, Pa. Prasišės 6 val. vakare.

Taipgi bus skrajajanti krasa ir dovanos: pirma dovana «Kova» metams, antra, trečia ir ketvirta, knygelių socialistiško turinio. Visus širdingai užkviečiame atsilankyti.

Komitetas. (L1)

LSS. 91 kuopos draugams.

Šiuomi pranešu, kad kuopos susirinkimai bus laikomi 1-mą ir

4-tą nedėdieniais kiekvieno mėnesio, S. Paukščio svetainėje.

Taipgi meldžiu VII-to rajono viršininku su bent kokiais reikalais į musų kuopą, kreipties šiuo antrašu.

F. Mazurkevičia, 23 Murry St. Edwardsville, Pa.

Pranešimas LSS. 152 kuopos draugam Sheboygan, Wis.

Malonų draugai, kurie prigulite ir neprigulite prie 152 kuopos, kurie atjaučiate ir suprantate darbininkų klesos reikalus, kurie narite apsišviesti ir norite sugriauti šią netikusį surėdymą, sto kime visi po socializmo vėliava ir dirbkime dėl labo darbiinkų. Atsilankykite ant susirinkimų, kurie atsibuna kas 2-ras nedėdienis kiekvieno mėnesio, 3.30 val. po pietų, 412 N. 8-th St. ant viršaus City salės.

Malonėkite draugai susirinkti kuoskaititgiausiai, 14 dieną Gegužio.

Sek. J. Petrauskas.

Philadelphiečių atydai.

Pramėšame visims Philadelphijos lietuviams, jog LSS. 1-ma kuopa suredgia eilią paskaitų. Pirmą paskaitą atsibus 23 dieną Balandžio, 2-rą val. po pietų, «Kovos» name 1815 Moyamensing Ave. Paskaitą skaitys J. Juodžiukynas, parašyta J. Laukio te-moje «Geologija, gauta per «Aušrą».

Prie to dar primename, kad ir toliaus atsibus paskaitos iš įvai-rių mokslo šakų. Visą eilę paskaitų pagarsysime busenčiuose «Kovos» numriuose, taipgi kur ir kas skaitys.

Reng. Komisija, J. Juodžiukynas ir J. Gaigalas.

Naudai Vinco M.

Turėdamas ant rankų daug knygų, paskiriu pelną nuo jų Vinco M. bylos varymui P. Vaičiūčio eiles kaina 50c. Šmet suėjo lygiai 10 kaip mirė musų poetas P. Vaičiūtis, todėl yra svarbu tu-rėti jo raštus ir jį pažinti. «Žemė ir žmogus», parašė Dr. Avizionis kaina 10c. Maža knygelė, sukulusi didelį triukšmą, nė viena knyga nepadarė tiek triukšmo tarpe kunigijos kaip ji. Ji kiekvienam žingeidi.

Kas pirs nuo manęs šias knygas, apart to, kad gaus knygas, dar sušels kalinį, nes grynas pelnas skiriamas Vinoui M. didžiausiam musų veikėjui, kovotojui bilos varymui. Gaunamos Amerikoj išleistos visos knygos. Taipgi užrašau visus pirmieviškus laik-raščius. Visas pelnas nuo laikraščių ir knygų. skiriamas augščiau minėtam dalykui. Pasitikiu, kad draugai atkreips į tai atydą.

Kontrolė LSS. 137 kuopos. Pinigus siųskite Money order ar kasos ženkleliais.

K. J. Valys, 349 E. Kensington Ave. Kensington, Ill.

Chicagiečių žiniai.

Chicagos LSS. kuopos rengia pasilinksminimo vakarą, Suba-toja 22 d. Balandžio, 7 val. vakare Freiheit Turner Hall, 3417 So. Halsted St. Įžanga 25 centai.

Bus kalbos, deklamacijos, manologas, dainos, skrajajanti kra-sa ir confetti. Šokiai tęsis iki 2 val. nakties. Tikietus galima gauti iš anksto pas visus kuopų valdybos narius ir sąkrovose J. Ilgudas, 1613 So. Halsted St. ir P. Kaitis, 1607 N. Ashland Ave.

Kviečia visus draugus, Komitetas. (9T)

Atydai 59 kp narių.

Kuopos ekstra susirinkimas atsibus 22 d. Balandžio. Prasišės 8 val. vakare, svetainėje 461 Henderson ir kampas 7-tos gatvių, Jersey City, N. J. Draugai malonėkite pribūt visi, nes turime la-bai dang svarbių reikalų.

Sek. M. J. Iškauskas.

*** NAMINE MOKYKLA**

Gramatika angliskos kalbos mokintis be mokinio (apdaryta)..... \$1.00
 Vaikų Draugas arba kaip mokintis skaityti ir rašyti be mokinio 15c.
 Naujas Būdas mokintis rašyti be mokinio 10c.
 Aritmetika mokinimuisi rokundų su pav. (apdaryta).... 35c.
 Pinigus siųskit per Money Order šiuo adresu:

P. Mikolainis

Box 62 New York City

**DR. RICHTER'S
"PAIN-
EXPELLED"**

Su vienu buteliu
Pain Expelerio

Galit askausmu giltine praginti. Šiems vaistams dėl sutepimo negal joki kiti lygintis. Niekas neduoda taip greito palėningvimo ir pastovėniai skausmuose Romatizmo, Neuralgijos, Išsisukimo, Sudurdimo t. t. Gaunami visose aptiek. už. 25 ir 50c

F. AD. RICHTER & CO.
215 Pearl st., New York.

Tėmykit ant Ankerio ženklė apsaugojimo

**Carsinkities
„KOVOJE“**

JAUNI VYRAI SENI VYRAI VIDURAMŽINI VYRAI

Vyrai kurie žada apsvėsti— vyrai ligoti— vyrai kurie budame neprotingi dasileida perviršumū— vyrai nusilpnei, nerviški, sunaikinti ir kurie sulaukie amžio, katram negale pynai naudotoi priimnoma gamtos,— **vysl tie vyrai tur pareikalauti viena iš tuo knygu.** Ta knyga pasakis keip vyrai sunaikin sava sveikata, keip jie igauna ligas ir kodiel jie netur apsvėsti budame tame padeime. Ta knyga teip-gi pasakis suprantamoje kalboje keip vyrai kurie tur **Užnuodijima kraujo, arba syfill, Triperi, arba gonorrhoea, Nusilpnelma, Abelną pragaišti špeku, Pragaišti gvybės skystimo, Naktinius ni begimus, Rheumatizma, Organiškas liges, Pylva, Kepenu, Pūslės ir Inkštu ligas,** gali but galiutinai išgydyti sava nuomusė, privatnai ir slapta, su mažais kaštais.

Tukstančiai vyru atgava sava tobulū sveikatą, spēkas ir stiprumū per pagėlbū tuos knygos. Ji ira krautuvė žinios ir talpina šiam tykrus slaptibes, kurios vyras turi žinoti. Netrotikiet sava pinigū mokiedami už prastus, bevertės, vaistus iki kolaik neperskaitisti šitą knygą Ji pasakis kodiel jus kentėti ir keip galet galiutinai išgydyti. Atmink, jog ta knyga yra duodama **VYSAI DYKAI.** Męs užmokam ir pašta. Išrašik aiškeie sava varda, pavarde ir adresū ant šio kupona ir išsiusk ji mums šendena.

Kuponas dykai gautos knygos.

Siusk ji šendena.

DR. JOS. LISTER & CO.

L. 303, 22 FIFTH AVE., CHICAGO.

Godotini: Aš esu užinteresuotas jūsu pasiuliminui dykai siunstos knygos ir norėčiau, jog jus išsiustumet man vieną iš tuo knygu.

Vardas ir pavardė.....

Adresas.....

Stejtas.....

**50,000
KNYGU
DYKAI DIEL VYRU.**

Pranešimas.

Šiuomi pranešame, kad jau sulaukėme ir N1 š.m «*Visuomenės*» Prekė N. tik 25c. Kartu NN. 1, 2, (trečias jau išsibaigė) 4, 5, 6 7, 8-9, 10, 11-12 ir nr. 1 11m. tik už \$1.90.

Podraug pranešu, jog *Visuomenės*» pakolaik ne visi numerai išsiparduoda. Jeigu draugai taip mažai reikalau ir ant toliaus, tad būsiu priverstas pranešt «*Visuomenės*» išleistuvei, idant daugiaus nesiuntinėtų, nes nenoriu, kad S-ga perdaug išsiskolintų «*V-s*» leidėjams. Todėl draugai, jeigu norite tą vienatinį Lietuvoj išeinantį laikraštį, kuris rūpinasi mūsų visų reikalais, paremti, tad jūsų pareiga daugiaus rūpintis jo platinimu.

Reikalaudami «*Visuomenės*» ir siųsdami pinigus, adresuokite ekančiai:

«KOVA» 1815 E. Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa

ŽEMAITES RAŠTAI

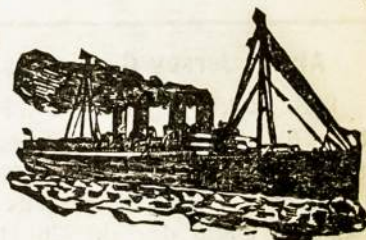
Antra palatsyta laida leidžiama prenumeratos kėllu. Prenumerata \$1

Prenumeratos rinkėjai: M. M. Račiūtė, M. Gruzinskiūtė, K. Vilaniškis, S. V. Bakanauskas, M. K. Virbalas, L. Grikštas, T. S. Rubikas, P. J. Babilas, J. Šukys, A. Matjošaitis, I. B. Bronušas, V. Kairys, F. Kušleika ir J. Juodžiukynas. Dėkingas busiu, jei dar kas parinks prenumeratą.

A. ZYMONTAS 1815 E. Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa.

M. Rosenbaum,

**SENIAUSIA
Lietuviška Banka
Philadelphijoje, Pa.**

Parduoda laivakortes ant gerliausių linijų laivų.

Išmaino pinigus ir išsiunčia po gvarancija į visas šalis svieto. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai.

Agentūra geležinkelių tikiety.

Parduodame geležinkelių tikietus į visus miestus Jungtinių Valstijų.

605 So. 3-rd st. Philadelphia, Pa.

Kiekvienam Sąjungos draugui reikalingi.

Gražus prle lalkrodėlio socialistiškas reteželis su globu, broliškai sveikinantis dvi rankos arba su švyturiu ir socialistišku parašu. Preke už vieną 25c. Socialistiški ženkleliai visokiū gatunku: paprasti—preke 5c, paunksnoti—26c daugiaus imantlems nuleidžiamas nuosimtis. Reikalaudami sluskit pinigus knygos ženklellais arba Money Orderiu. «Kovos» Administracija.